

גיליון שבת שובה
יום הכיפורים

על חטא שחטאנו לפניך
בשקר לבן // יאיר יעקבי

הרב ליאור אנגלמן
בבקשת סליחה לא
שגרתית מהקוראים

הרגעים הקטנים שהופכים
אותנו לבעלי תשובה
אמיתיים // חנה קטן

אתגתא

בשבע 1213 | ו' בתשרי תשפ"ז, 17.09.26

אמאנל'ה ואבאנל'ה

כל מה שצריך לעשות כדי לזכות בחיים מאושרים,
מסבירה היועצת אסתר סולטן, הוא להביט על
ההורים במבט מעריך של ילד, נטול ביקורת
ושיפוטיות. השאר, לדבריה, כבר יקרה מאליו

צורית פניגשטיין

HAZORFIM

SINCE 1952

הסיפור שמחבר אותנו

Brilliant&co.

ולקחתם לכם
ולחתן, ולגיס
ולדוד...

קופסת אתרוג
דגם בלג'ו החל מ-
1,299 ₪
מחיר נתב"ג 1,100 ₪

ירושלים | בני ברק | כפר דניאל | תל אביב | נתב"ג | 074-780-9175 // HAZORFIM.CO.IL

בתוקף עד כ"ה בתשרי תשפ"ז, 6.10.26 או עד גמר המלאי שהוקצה לטובת מבצע זה, המוקדם מביניהם. לחברי מועדון הצורפים או למצטרפים חדשים. המבצע אינו תקף על כריטי LEGACY. ללא כפל מבצעים.

בשם ה' נעשה ונצליח!

בראש סרוג BOPO

יש חסד ✓
תמיד תצאו בזול.

**עורשה לכם
את החג**

בני ברק • ירושלים • בית שמש • ביתר עילית • אשדוד • מודיעין עילית • אלעד • רכסים • טבריה • צפת • בארות יצחק • עפולה • קרית מלאכי

מניסיון,

אתם תהיו
המקצועיים ביותר
בתחומי המשפחה
והחיים

34 שנות הניסיון של מכון פוע"ה. מאות אלפי פניות. היתרון המקצועי שלך.

מכללת פוע"ה מזמינה אותך להצטרף למגוון הקורסים, ולרכוש ידע ייחודי המשלב רפואה והלכה, לצד כלים מעשיים ומקצועיים מנבחרת המרצים המובילה: רבנים, רופאים ואנשי טיפול.

קורסי גברים	פסיקה במראות	קורסי נשים	הכשרת בלניות עברית צרפתית
	ברגע האמת		פסיכותרפיה בפוריות
	עברית צרפתית הדרכת חתנים		מיניות בריאה
			מדריכות כלות
קורסי גברים	יועצות לחיי אישות	קורסי נשים	יועצות לחיי אישות
	ברגע האמת		ברגע האמת
	בודקות טהרה		בודקות טהרה
	מדריכות לחיי אישות		מדריכות לחיי אישות

עוד רגע אנחנו מתחילים לבנות
את הסיפור הבא של קדומים!

תחל שנה ובנייניה!

התמונה להמחשה בלבד

הצעירה בקדומים מאחלת גמר חתימה טובה לכל בית ישראל!

ומזמינה גם אתכם להפוך את השנה הבאה לטובה הרבה יותר בשכונה חדשה ומתוכננת,
ביישוב האייקוני קדומים. לבחירתכם מגוון דירות גן, 4-5 חדרים ופנטהאוזים!

עכשיו במחיר צעיר:
1,590,000 ₪
החל מ-

לפרטים והרשמה
073-705-4333

צ.פ.
בונים מכל הלב

המכללה

האקדמית חמד

חוסן, אמונה, חינוך.

קריית חינוך שדות נגב

שנה חדשה? זה הזמן לכבוש פסגה חדשה! נרשמים ללימודים באקדמית חמד

תואר שני M.Ed.

בשנה אחת!
לימודי בוקר / ערב

בתוכניות:

- | ניהול וארגון מערכות חינוך | אפשרות לשילוב תזה
- | תרבות יהודית*
- | חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים / מתמטיקה
- | חינוך מיוחד בהתמחויות: לקויות למידה / אוטיזם

נסגרה ההרשמה

תואר שני M.A.A.T

| טיפול באמצעות אמנויות - ביבליותרפיה**

תואר ראשון B.Ed.

לימודי בוקר / ערב
אפשרות למסלול מקוצר

בחוגים:

- | מתמטיקה | מדעים | אנגלית | ספרות | מקרא
- | תושב"ע | הגיל הרך | חינוך בלתי פורמלי**
- | חינוך מיוחד + הוראה מותאמת (מתקנת) בקריאה, כתיבה וחשבון

רכבת

רום
תוכנית מצוינות

אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה

בשילוב למידה
היברידית

החזר שכר
לימוד ל-M.Ed.
בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
נרחב

שנה ראשונה
חינם ל-B.Ed.
בכפוף לתקנון משרד הביטחון

לפרטים נוספים חייגו: *5280

*התרבות היהודית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
**ההענקת התואר מותנית באישור המל"ג

סובות ישראל אשכולות וקק"ל

טיולים ופעילויות לכל המשפחה עם מדריכי אשכולות
בשיתוף החטיבה לחינוך וקהילה בקק"ל

חזה"מ | ימים ראשון-שלישי | 27-29.9 | ט"ז-י"ח תשרי

סיורי ערב 18:00 - 21:00

- טבור של עולם - טבריה | מסול כנרת
- סיפורי חלוציות בראש פינה | מסול אורות הגליל
- מאמפי גולן למצפור אפק | מסול הגולן
- מסע בצפת העתיקה | מרכז תודעה רוח צפת
- מראש הנקרה לאכזיב | מסול מורשת הגליל העליון
- ספארי לילה בבקעת הירדן | מסול בקעת הירדן
- יוצאת מהחומה - סיפור קהילת חיפה | מסול גליל
- המושבה הקסומה זכרון יעקב | מסול בשבילנו

צפון

- סוכות במזכרת בתיה | מסול ציוני דרך
- תל אביב הקטנה - שביל העצמאות | מדריכי אשכולות

מרכז

- נחלאות בלב עיר | מסול חברון
- הרובע היהודי | מסול עיר דוד
- תש"ח בירושלים - סן סימון | מסול שער הגיא
- אומץ, חזון במשכנות שאננים | מסול בשבילוד
- רחביה ושערי חסד | מסול ראשית ירושלים

ירושלים

הפנינג משפחתי

הפנינג
עולי הדגל
שמורת עוז
וגאון גוש עציון
מרכז תודעה
'דע המקדש'

עם וארץ
סיפור
של אהבה
ניצן
מרכז תודעה
'התורה והארץ'

סוכות ביער
יער אבשלום
מרכז תודעה
'בני צרים'

סיורי יום 10:00-13:00 | 13:30-16:30

- סתיו בגולן - הר בנטל | מסול קשת יהונתן
- שביל לפסגה - הר מירון | מסול אורות הגליל
- עולים לפסגת התבור | מסול גלבוע מעיינות
- עין פיק | מסול הגולן
- ארץ המעיינות וכניסה למפל הנסתר | מסול בקעת הירדן
- מסע מוזיקלי בצפת העתיקה | מרכז תודעה רוח צפת
- פקיעין העתיקה | מסול מורשת הגליל העליון
- מערת קשת | מדריכי אשכולות
- תל יודפת | מדריכי אשכולות
- סיור בעכו העתיקה | מסול גליל
- פארק הטבע ברמת הנדיב | מסול בשבילנו

צפון

- בדרך אל העיר - רכס השיירות | מסול שער הגיא
- הר הזיתים | מסול עיר דוד
- קול ברמה - נבי סמואל | מסול ראשית ירושלים
- סוכת שלום - נחלאות ומרכז העיר | מדריכי אשכולות
- המים בדרך לירושלים - טיול לסטף | מסול בשבילוד

ירושלים והסביבה

- חרבת מדרס | מסול הדרום
- חג האסיף במזכרת בתיה | מסול ציוני דרך
- בין צרעה לאשתאול | מדריכי אשכולות
- על ערבי הנחל - סיור לאורך הירקון | מדריכי אשכולות
- גבורה בחרבת בורגין | מסול חברון
- אל נחל מערה | מדריכי אשכולות

מרכז

- עוז מול עזה | מדריכי אשכולות
- אגם בלב מדבר | מסול ביחד ירוחם
- נחל גשרון | מסול אל ארצי
- בין הר למדבר - סוסיא | מסול סוסיא
- חורבת רימון ויער להב | מסול בית מוריה
- חוות ארץ יהודה | מסול חברון

דרום

- דגן תירוש ויצהר - ברכס איתמר | מסול שומרון
- יער אום צפא | מסול הרי גופנא

שומרון ובנימין

להרשמה היכנסו לאתר או סרקו:
www.eshkolot-il.com

10
למשתתף

לפרטים: 08-6630030 | 053-3035067

מידע על מסלולים נגישים באתר אשכולות

צילום: דוברות

מחזירים את הדמוקרטיה לישראל: הציונות הדתית משיקה תכנית לתיקון מערכת המשפט ואיזון היחסים בין הרשות המחוקקת, המבצעת והשופטת

התוכנית של סמוטריץ' ורוטמן לקדנציה הבאה כוללת השלמת פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה, הסדרת הביקורת השיפוטית, שינוי מנגנוני המינוי והניהול בבית המשפט העליון, חיזוק הכנסת והגנה על זכויות הפרט בהליך הפלילי: "בקדנציה הבאה יתמנו עשרה שופטי עליון, יועמ"ש ופרקליט מדינה - אנחנו בפני צומת גורלי למדינת ישראל"

נוספים. המינויים האלה יעצבו את מדינת ישראל לשנים קדימה. לכן, נדרוש עם הקמת הממשלה הבאה את יישום התכנית שתשנה את כללי המשחק: הממשלה תוכל למשול, הכנסת תוכל לחוקק ומערכת המשפט תפעל במסגרת סמכויותיה בלבד. הציונות הדתית, היא המפלגה היחידה שכבר הובילה תיקונים במערכת המשפט וכעת אנחנו נחושים להמשיך ולממש את התכנית במלואה."

יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט, ח"כ שמחה רוטמן:

"זוהי תוכנית יסוד להחזרת הדמוקרטיה הישראלית למסלולה. אזרחי ישראל הוכיחו פעם אחר פעם שהם רוצים משילות, ביטחון ושלטון חוק אמיתי. זה לא יקרה אם כל ההחלטות יתקבלו על ידי דיפ-סטייט של פקידים ושופטים שאיש לא בחר ואיש לא יבחר. רק התוכנית שלנו תבטיח את החזרת הריבונות לעם ותתקן את מערכת המשפט כדי שאזרחי ישראל יקבלו צדק."

המינויים הבכירים בפרקליטות למכרזים חיצוניים. פרק זכויות הפרט כולל הגבלת משך החקירה וההעמדה לדין, ביטול האפשרות למדינה לערער על זיכוי בפלילים וביטול עבירת הפרת האמונים. לצדו מוצעים הרחבת שידור והקלטת דיונים וחיוק מנגנוני הפיקוח על מערכת המשפט והתביעה.

לחיזוק הכנסת מציעה התוכנית הורדת אחוז החסימה, ברית עודפים מורחבת, פתק חצי פתוח שיאפשר לבוחרים להשפיע על דירוג מועמדי המפלגה, שינוי מנגנון חסינות חברי הכנסת ודחיית הליכים פליליים בעבירות מסוימות נגד ראשי ממשלה ושרים עד לאחר כהונתם.

יו"ר הציונות הדתית, ח"כ בצלאל סמוטריץ': "אנחנו נמצאים נמצאים בצומת גורלי למדינת ישראל. בקדנציה הבאה, יתמנו עשרה שופטים לבית המשפט העליון, יועץ משפטי לממשלה ופרקליט מדינה לצד שורת תפקידי מפתח

במרכז התוכנית עומדת השלמת פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה: יועץ משפטי במשרת אמון של הממשלה, לצד תובע כללי עצמאי האחראי על ההליכים הפליליים. במקביל, מוצע להפוך את היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה למשרות אמון של השרים ולהסדיר את האחריות לחקירת פרקליטים.

בתחום בית המשפט העליון מוצעים שינויים ציבוריים למועמדים, בחירת הנשיא ומשנהו בהצבעה חשאית של כלל שופטי ישראל וקביעת הרכבי השופטים באמצעות מנגנון ממוחשב אקראי. התוכנית מדגישה כי בקדנציה הקרובה צפויים להתמנות עשרה שופטים לעליון, מינויים שיעצבו את דמותו לשנים קדימה.

עוד כוללת התוכנית הסדרת הביקורת החוקתית ופסקת ההתגברות, החזרת מגבלות על זכות העמידה וקביעת סדרי דין ברורים לבג"ץ. בתחום המשילות מוצעים ביטול ועדות המינויים, הרחבת סמכות הממשלה והשרים במינוי בכירים ופתיחת

פלגת הציונות הדתית בהובלת השר בצלאל סמוטריץ' השיקה היום (ג') תוכנית כוללת לתיקון מערכת המשפט ולהסדרת היחסים בין הכנסת, הממשלה והרשות השופטת, שאותה תדרוש לממש בקדנציה הבאה כתנאי סף לכניסה לקואליציה.

התוכנית, שמוביל יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט, ח"כ שמחה רוטמן, מציגה תפיסה כוללת: מערכת משפט עצמאית ומקצועית, לצד ממשלה וכנסת המסוגלות לממש את הסמכות והאחריות שהציבור הפקיד בידיהן. היא מבקשת לקבוע כללים ברורים ליחסים בין הרשויות, לחזק את הפיקוח והשקיפות במערכת המשפט והאכיפה ולהגן על זכויות הפרט. זאת, בהמשך לתחילת תהליכי התיקון שהחל ח"כ רוטמן בקדנציה האחרונה עם פיצול תפקיד היועמ"ש, שינוי שיטת בחירת השופטים, תיקון עילת הסבירות, הוצאת מח"ש מהפרקליטות והתנעת חקיקת פסקת ההתגברות.

הבירה בערי

חבל בנימין

שנה טובה מעל ומעבר!

Triple

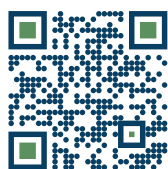
90%

באכלוס

10%

בחתימה

073-777-2333

סרקו את הקוד
או התקשרו

צ.פ.

בונים מכל הלב

הבית שמתעלה על כל מה שציפיתם.

תנאי התשלום
מעל ומעבר

הנוף
מעל ומעבר

המפרט
מעל ומעבר

התכנון
מעל ומעבר

היישוב
מעל ומעבר

הקהילה
מעל ומעבר

דירות 4-6 חדרים
דירות גן ופנטהאוזים
1,750,000 ₪

הרב ליאור אנגלמן
liorangelman@gmail.com

תסלחו לי רגע

סיפור אמיתי על בקשת סליחה של רב מתלמיד, ועוד בקשת סליחה של כותב טור שמילותיו אולי פגעו בבטן הרכה של הקוראים – מה היה אומר רבי לוי יצחק מירושלים על הדור שלנו

משטרה צבאית

לפני כמה שנים בערב יום כיפור קיבלתי טלפון מטלטל ממיישהו שאפילו לא הזדהה. אמר לי ששלוש שנים שהוא רוצה להתקשר אליי, שכל יום בשנה הוא רוצה להתקשר, אבל לקראת יום כיפור הוא רוצה במיוחד. עכשיו סוף סוף מצא את האומץ. "פגעת בי מאוד", אמר לי, "ואני רוצה שתדע את זה". אני מניח שאפילו דרך הטלפון הוא הצליח לשמוע את דפיקות הלב המבוהלות שלי, מתפרעות בחרדה. זה הדבר האחרון שאני צריך עכשיו, לפני כיפור, מיישהו ששלוש שנים מחזיק עליי דברים בבטן. הקשבתי.

"הייתי בשיעור שלך", סיפר לי, "באופן קבוע באתי לשמוע את השיעורים שלך, אהבתי אותם. באחד השיעורים סיפרת סיפור מהשירות הצבאי שלך, ואיכשהו התגלגלת לאיזו היתקלות עם המשטרה הצבאית, על הדרך השחלת בדיחה על המ"צ וכולם צחקו. גם אני. אבל צחקתי רק בפנה, כדי להיות כמו כולם. בלב לא צחקתי, בלב נפגעתי ממך מאוד. אני שירתי במשטרה הצבאית. לא בחרתי במשטרה צבאית, רציתי גולני, אבל הנתונים הרפואיים שלי לא התאימו. ביקשתי מודיעין, אבל זה צבא, לא החלטה שלי. ומכיוון שהגעתי למשטרה הצבאית עשיתי את התפקיד בצורה הכי טובה שאני יכול. כן, גם נתתי דוחות לחיילים שהתלבשו באופן לא תקני. אלה החוקים ואני הייתי במשטרה שאוכפת את החוקים. רציתי לשרת את המדינה וזה מה שהמדינה בחרה בשבילי. ובאחת הרגילות מהשירות אני מגיע לשיעור שלך ושומע איך אתה עושה צחוק ממני ומהשירות שלי. כולם צחקו. עליי. בגללך. אפילו אם לא ידעו שצחקים עליי. שלוש שנים אני מחזיק את זה. הנה, אמרתי".

התנצלתי בפניו, באמת לא רציתי לפגוע בו. הוא היה מאוד רחום כלפיי ואמר שהוא סולח. לכאורה הייתי יכול לראות את העניין כתקרית לא נעימה שהסתיימה הכי טוב שאפשר, אבל הנה, עברו הרבה שנים ואני כותב את זה כאן, כלומר אני מסתובב עם השיחה ההיא לקראת כל יום כיפור מחדש.

למה? לא רק מפני שקיבלתי ממנה שיעור חשוב, שמי שנפגע עושה חסד כשהוא מתגבר על החשש ומתקשר לומר, אפילו אם מדובר ביחסים לא שוויוניים בהגדרה כיחסי תלמיד ורב. אבל זה לא השיעור הזה שבגללו אני סוחב את הסיפור. זו בעיקר הידיעה שזה מסוג הדברים שלא באמת תיקנתי. אני יודע בוודאות שיש עוד כאלה, אנשים שונים שסיפור לא רגיש שסיפורתי או בדיחה לא מוצלחת בשיעור במהלך השנים היו בשבילם חץ שאולי תקוע בלב עד עכשיו.

למה אני כותב את זה כאן? מפני שאין לי ספק שגם הטור הזה, שהרבה אנשים אומרים לי שהם שמחים בו, מן הסתם פגע בהרבה אנשים (אולי גם באלה שאמרו לי שהם שמחים בו – הרי גם השוטר הצבאי צחק מהבדיחה על השוטר הצבאי). לפעמים אני יודע שאני כותב דברים נפיצים ומשכנע את עצמי שאנשים יבינו למה התכוונתי, והחץ הזה הוא מהז'אנר של שוגג קרוב למזיד, ולפעמים זו שגגה גמורה, אבל למי שקורא ונעלב בגללי זה לא באמת משנה, עלבון הוא עלבון. אני מבקש לנצל את הבמה היקרה הזאת לבקש סליחה על המקרים שבהם פגעתי בטור באדם מסוים או במגזר מהחברה הישראלית. סליחה מעומק לב, סליחה ובקשת מחילה אמיתית.

איור: שאול גרד

אם מיישהו מחפש הוכחה ניצחת לכך שהקדוש ברוך הוא שומע את תפילותינו, ולא זו בלבד שהוא שומע אותן, הוא גם נענה לנו, נעתר לבקשותינו ומשנה את גורלנו לטובה – הרי שההוכחה הכי טובה היא סליחות נוסח פולין או ליטא, ובקיצור – סליחות של אשכנזים

סליחות נוסח פולין

אם מיישהו מחפש הוכחה ניצחת לכך שהקדוש ברוך הוא שומע את תפילותינו, ולא זו בלבד שהוא שומע אותן, הוא גם נענה לנו, נעתר לבקשותינו ומשנה את גורלנו לטובה – הרי שההוכחה הכי טובה היא סליחות נוסח פולין או ליטא, ובקיצור – סליחות של אשכנזים.

הנה תראו, התפללנו: "עננו ותננו מחיה בשעבודנו" – ענה לנו וכבר איש אינו משעבד אותנו. "פזורים, פרודים ובגויים עבויים" – ענה לנו והשיב אותנו לארץ, אפילו מסך הברזל הוסר וכמעט כל מי שעדיין מפוזר בקרב הגויים עושה זאת מבחירה בגלל מחיר המילקי, שורשים חלולים או תלונות על הממשלה. "קטן כי יעקב ודל" – והנה הכלכלה הישראלית מהמשובחות בעולם. "ידוע חולי, נבזה וחדל" – ואנחנו כבר ממש לא בזויים וחדלים, תשאלו את האיראנים. התחננו לפניו: "מעת לעת צרתי מרובה, מיום שעבר קשה הבא" – והנה אנחנו חיים בחברת שפע. ונכון, אנחנו במלחמה, אבל כבר אי אפשר לומר שכל יום רע מקודמו. אנחנו כבר לא "חמוסים, גושים, ביד מדיקים" וכבר לא "ימים רבים לחוצים ודפוקים", לא "פצועי חבורות ואיברים מתפרקים", אנחנו בטח לא "שחים ומושפלים עד מאוד", והקדוש ברוך הוא כבר "הקים דברו לשושנת העמקים". ואם לא את כל דברו, כבר מימש רבות מנבואות הגאולה.

יכולתי להמשיך בציטוטים עוד ועוד, זה בסך הכול מקבץ מייצג משלושת ימי הסליחות הראשונים. ובאמת אי אפשר שלא להיווכח שהקדוש ברוך הוא שומע תפילה וכבר נענה. אלא מה? דווקא בגלל שהוא שומע, אני מרגיש תחושה בלתי נסבלת להמשיך להתחנן בפניו שייתן איזו אות לטובה.

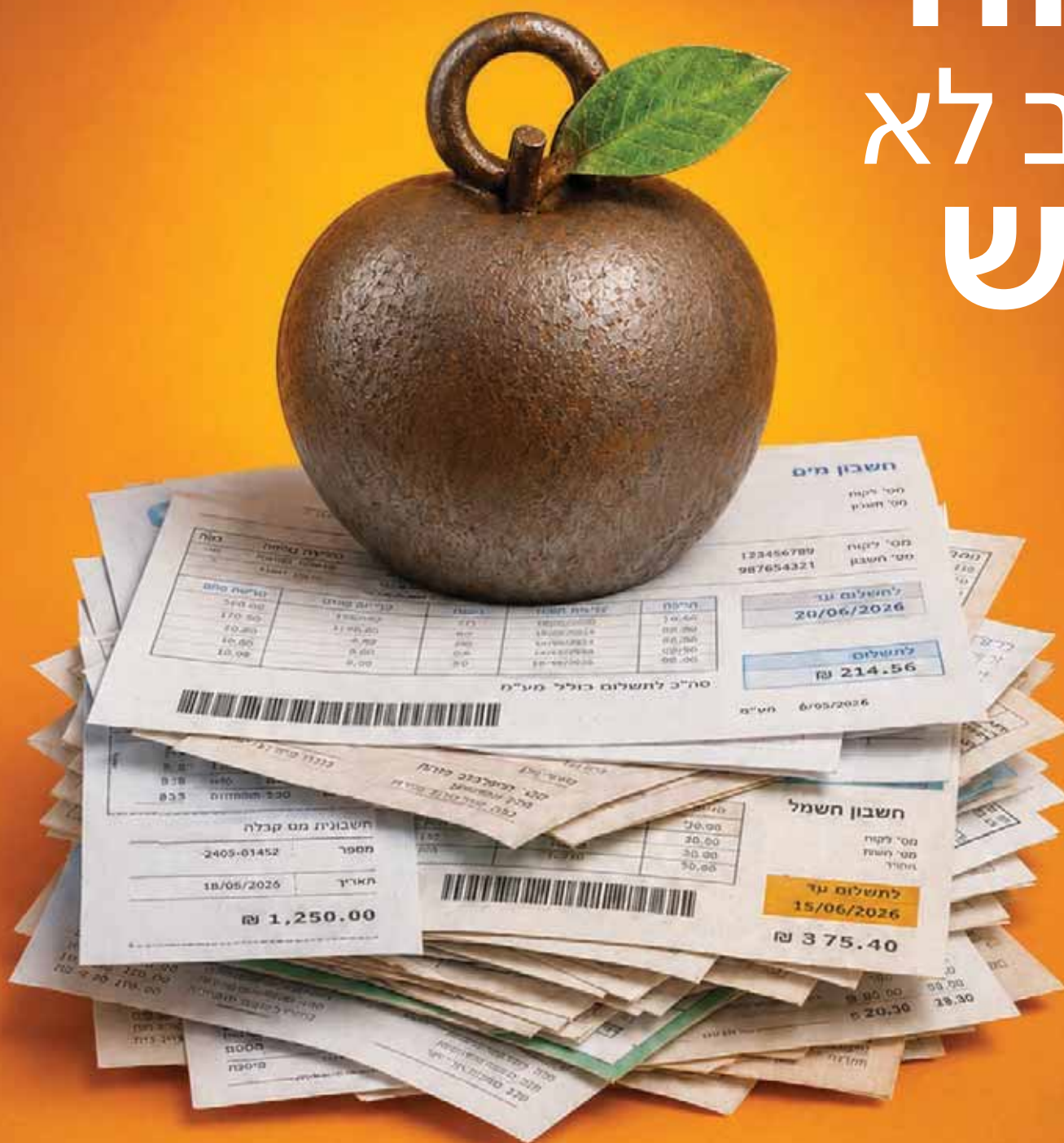
יש כל כך הרבה על מה לבקש סליחה ומה להוסיף בישועה, אבל עד מתי נעמוד בארץ ישראל ונבקש סליחה בנוסח פולין שיתעקש איתנו שהכול רק חשון וחשון, ואנחנו עדיין מתחננים לצאת מן הגלות. הנה נוסח משלי בינתיים: "סלח נא נושעת ונגאלת, צווחת בגולה עודני עומדת. הושע נא רגליה כבר עומדות בשעריך, קוראת סליחות בנוסח פזורי גלותך".

להתשפ"ז בצל כנפיך

אילו היה בנמצא בדורנו רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, כלומר איזה רבי לוי יצחק מירושלים, בוודאי כך היה אומר: ריבוננו של עולם, את הדור הזה עלה על הדעת לדון בראש השנה? איך אפשר לדון אותם? את כולם יש לפטור על אי שפיות זמנית. מי נשאר שפוי אחרי מה שעוללו לנו בשמיני עצרת תשפ"ד – מחלצי הגופות מהנובה? מפני עצמות החללים הקדושים והמפויחים מן הבתים? שומעי צווחות הקורבנות? הלוחמים שנכנסו אל התופת? הנשים והילדים שכפרותיהם הם סבב שישי ושביעי ושמיני? החטופים ששמרו על צלם אלוהים וצלם אנוש נוכח מבוי שם אלוהים? בני משפחותיהם וחבריהם שנשרפו בכל יום מבפנים? מי יכול להישאר שפוי אחרי שלוש שנים של מסירות נפש? כולנו צריכים להתשפ"ז בצל כנפיך, לקבל ממך מרפא לנפש.

אילו היה רבי לוי יצחק כזה מירושלים, כבר בראש השנה היו נכתבים כולם לחיים טובים ולשלום בספרם של צדיקים גמורים. ולמתי המעט שנמצאו שפויים ובכל זאת עמדו בדין – ודאי מזומנת סליחה מחילה וכפרה ביום הכיפורים, אפילו ברחובות תל אביב שוב מתפללים (ותודה לחברי אסף צדריים על הרעיון). ●

המינוס תפוח והמצב לא דבש

שלוש שנים של מלחמה הכניסו
אלפי משפחות נוספות בישראל לסחרור כלכלי.
'פעמונים' פועלת לסייע להן להשתקם ולצאת לדרך חדשה
בואו נעשה להן שנה מירוקה באמת

כזבנו, לצנו

גלעדי, שוקולד פרה זה לא בשרי.

לא יודע למה אמרתי לך את זה, בחיי. לא היית אמור למצוא את המחבוא של השוקולדים מלכתחילה. אבל מצאת ואז נכנסתי לפאניקה ובלי לחשוב יותר מדי אמרתי לך שזה בשרי מתוך הנחה שזה יגרום לך לרצות לא לאכול, כי אם תהיה בשרי לא תוכל לאכול דברים טעימים. כמו שוקולד. אבל שוקולד פרה זה שוקולד הרי, אז זה בכלל לא הזיו לך ואכלת בכל זאת. אז עכשיו אתה מסתובב בעולם במחשבה שאפשר לאכול שוקולד פרה מיד אחרי שניצל ואני לא יודע איך לשכנע אותך אחרת, כי אתה תחשוב שאני אומר לך שזה חלבי כי אני לא רוצה שתאכל לנו מהשוקולד. מה שנכון. קיצור, הסתבכתי. זה חלבי ילד, אתה חייב להאמין לי.

קהל יקה, אלו לא היו באמת כרטיסים אחרונים.

כמה ימים לפני הופעה בבאר שבע פרסמתי ברשתות שכדאי להזדרז ולרכוש כרטיסים כי מדובר ב"כרטיסים אחרונים". שזה נכון. אלו היו מאה ואחד עשר כרטיסים אחרונים. טכנית זה היה הכול אמת. אבל כשמוסיפים לזה את העובדה שגם ציינתי שאלו כרטיסים בודדים (מה שנכון!) ושכדאי לרוץ לרכוש עכשיו (!), מתבהרת תמונה לא מחמיאה שרומזת על ספק הונאה. אנא סלחו לי.

נציגה של רמי לוי, אני סתם נהנה לשמוע אותך אומרת בסטה.

נציגה יקרה, את מתקשרת למנות חסרים. אבל הכול חסר אצלכם איכשהו. את בייסקילי מקריאה לי בחזרה את רשימת הקניות שלי. אז לפחות שאני איהנה. לפעמים את אומרת מילים שאני לא מבין מה הן. אין פנבן, נגמר הגלוגן. כאלה. יש לנו בעיות בתקשורת, לי ולך. לפעמים מה שקורה זה שאני מבין מה את מנסה להגיד, אבל אני קצת נהנה לשמוע אותך נאבקת עם השפה העברית. אני מבין שבסטה זה פסטה, אבל זה כיף לי לשמוע אותך אומרת שנגמר הבסטה והבלבל והבטרוזיליה. לפעמים אני בכוונה מזמין מצרכים שמתחילים באות פ' סתם לכיף שלי. אם לא יוצא לי מזה מצרכים, לפחות שנשמח. על כל פנים, אני מבקש את סליחתך ומקווה שאת לא בגועה ממני.

עד כאן חטאיי להפעם. ועכשיו שהתחרטתי עליהם בפרהסיה אני גם מקבל על עצמי מעל דף זה לא לחזור עליהם שוב בעתיד. כי באמת לשקר זה מדרון חלקלק שאחריתו מי ישורנה. אז בכל הנוגע לשקרים לבנים, אלו היו החטאים האחרונים שלי. והבודדים.

כהרגלי בקודש, לפני כיפור אני משתמש בגיליון החשוב הזה כדי לפרוט ברבים את חטאיי. וכשאני סוקר את השנה החולפת ומפשפש (וממשמש!) במעשיי, אני מוצא שאין בהם מתום. המעשים היו בסך הכול סבבה. הדיבורים, לעומת זאת, לקו בחסר, ואני מוצא שהשנה הגדשתי את הסאה בכל הנוגע לשקרים לבנים, שחורים, סגולים, בכל צבעי הקשת.

ולא זו דרכה של תורה. על כן הנני מתוודה עליהם כאן ומתחייב להשתדל לחדול מהם בלי נדר (אבל ממש בלי נדר). בבקשה:

אשתי היקרה, היו קישואים בסופר, בכוונה לא הבאתי.

תשמעי, אני יודע שהסטיגמה על גברים היא שאנחנו חסרי אונים כששולחים אותנו לקניות בסופר, אבל האמת היא שאני יודע בדיוק מה את רוצה ואיפה זה נמצא. אני במזיד לא מביא ואז מספר שלא היה. אני פשוט רוצה להרגיש שיש לי מילה בבית הזה. אז עוד לפני שאני נכנס לסופר, אני מחליט ביני לבין עצמי מה "לא יהיה". פעם זה קישואים, פעם זה שמפו לילדים, הרבה פעמים זה ששיית מים. סיפור כבד ששיית מים.

לפעמים אני לא מביא דברים כי אני מסתכל על העגלה ומחליט שזה די והותר הוצאות ליום אחד והולך לקופות. מה שנכנס, נכנס. מה שלא, יחכה.

לפעמים את מבקשת שני קילו בשר טחון ואני מביא אחד ומספר שזה היה האחרון. איזה אחרון ואיזה נעליים. עם כל הבשר הטחון שהיה שם היה אפשר לבנות את הפרה מחדש. אבל אני נכנס בי איזה שד כזה שמחליט שזהו. מצטער. (אגב, פקאן מסוכר באמת לא היה, שאלתי את העובדת).

דובי הגבאי, אני לא באמת "שומר את הקול להופעות".

אוי דוביל'ה הגבאי, כאילו חסרות לך צרות בבית הכנסת, עכשיו גם אנשים מפילים עליך תירוצים מופרכים מדוע הם מעדיפים לרחף מנטלית בחלל בית הכנסת במקום לעלות מוסף. שנים אני מדלג על הפטרות בתירוצי ש"יש בהפטרות מונח זרקא ואני לא יודע לעשות את זה". יודע, בטח יודע. סתם לא תמיד מתחשק. ומוסף? אני לא איזה הלפגוט, אבל להביא אותנו לקו הסיום של התפילה אני בטח יכול. סתם לא בא לי. ואני גם לא יודע מה לעשות בקדושה. אם אני אשיר משהו מר דוקן יחתוך לי את צמיגי הרכב מיד כשיצאו שלושה כוכבים, ואם אני לא אשיר כלום אז נסיים את התפילה ב־9:20 כי החזן של שחרית מתפלל כאילו הוא בראפ באטל מול אמינם. קיצר, זו מיטה חולה ואני מעדיף לשבת במקום שלי ולשמוע מליכטנשטט מה חדש בתחום הפנסיה. סלח לי דובי, אני רק בנאדם.

אני גם לא יודע מה לעשות בקדושה. אם אני אשיר משהו מר דוקן יחתוך לי את צמיגי הרכב מיד כשיצאו שלושה כוכבים, ואם אני לא אשיר כלום אז נסיים את התפילה ב־9:20 כי החזן של שחרית מתפלל כאילו הוא בראפ באטל מול אמינם. קיצר, זו מיטה חולה ואני מעדיף לשבת במקום שלי ולשמוע מליכטנשטט מה חדש בתחום הפנסיה

Yair Jacobi
@YairJacobi

מתחילים לבנות סוכה במוצאי כיפור כדי ללכת מחיל אל חיל וגם כי אמא כבר התרגלה לשקט שלה והיא צריכה תקופת הסתגלות לפני שאתם חוזרים לגמרי הביתה

לא הרגשתי טוב השבוע אז אשתי אמרה לי ללכת לישון מוקדם ואז אני אקום "כמו חדש" אבל אשתי מסתבר לא התכוונה חדש מלשון חדש אלא חד"ש מלשון מפלגת חד"ש אז עכשיו אני מסתובב בשכונה הדתית שלי ומפגין באלימות בעד החזרת כל ההתנחלויות והכרה בישראל כמדינת אפרטהייד איזה בלגן רבוחי מדובר בקומדיה

אין לבנט דתיים ברשימה בגלל שבית מלא מזוזות לא צריך ספרים

מחפש מפלגה שתחרות על דגלה את זה שאסור יהיה להזכיר שוב את בחירות 92. גם אם היא לא עוברת אני מצביע לה

זה קורה בקהילות הכי טובות

פדיון כפרות תורמים למקימי

מקימי מאפשרת לכם לסייע לחברי קהילה שנקלעו למצוקה כלכלית
ולחזק את הערבות ההדדית

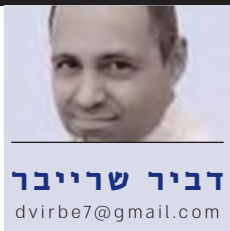
אשור & more

בהמלצת רבני הציונות הדתית
עמותת חסד לזכרם של הרב **מנחם ליבמן** זצ"ל
בנו הקדוש **שניאור שלמה** הי"ד ונכדו הקדוש **אליקים שלמה** הי"ד
ע.ר. 580529303

*2835

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מוכרחים להמשיך לטגן

יום אחד תקום ועדת חקירה ממלכתית שתצביע על האשמים במחדל, כמו שהקהל הקדוש מעמיד את החזן שטועה בעשרת ימי תשובה במקומו

היא עצרה את הקב"ט בהינף יד, "אני הדור ששילם - ועדיין משלם - את מחיר הקונספציה. כן, גם של ביבי".

"נו אז מה את רוצה?" רטן לעומתה עיתונאי ותיק. "שבי בשקט ותני למבוגרים לעבוד", צעקה מגישה ידועה מהטלוויזיה.

"תמשיכי, גבירתי", סימן הקב"ט ליושבת ראש הוועדה ולחש משהו למיקרופון על דש בגדו.

"גבירתי תמשיכי אחרי שאני אסיים", הזדקפה המאבטחת.

הצלמים הפנו את העדשות אל המאבטחת. "סבא שלי נלחם במלחמת יום הכיפורים", רטטו שפתייה, "הוא סיפר לי על השאננות, היהירות, הימ"חים הריקים. אחר כך ועדת החקירה הדיחה אנשים, ערפה ראשים, בסוף ראש הממשלה נאלצה להתפטר. מה יצא מזה? 50 שנה אחר כך חזרתם על אותה קונספציה".

"כי לא הקשיבו לראש השב"כ!" רעם בקולו פרשן מטעם הידוע בחוסר טעמו.

"ואולי להפך?" קפצה הצעירה את אגרופיה, "כולם ראו שעזה מתעצמת, כולם ידעו שכל מה שהם עושים שם זה לבנות מנהרות וכוח צבאי, שהם מחנכים את הילדים שלהם מגיל אפס לשנאת יהודים פתולוגית וג'יהאד חסר מעצורים. בדקתם למה סיפרו לנו שהכול בסדר? שחמאס מורתע? למה שפכו מיליארדים על קיר בתוך האדמה, ובסוף המחבלים באו מעל פני האדמה, לאור יום, והגולנצ'קים המסכנים במוצבים אפילו לא קיבלו הודעה? את זה חקרתם?"

יום הכיפורים של הביטוי

"לגבי החריגות, מצאנו ש..." החל האלוף במילואים לומר בקול סמכותי, אבל את המאבטחת כבר אי אפשר היה לעצור. "בכלל ירדתם לעומקם של דברים, או שסימנתם את המטרה מראש?" היא הטיחה, "כי אם הרעיון הוא לערוף ראשים או סבבה, הצלחתם, אבל בעוד כמה שנים המחדל שוב יחזור על עצמו. איך אני יודעת? כי לא למדנו כלום ממלחמת יום כיפור!"

"למדנו שאסור לסמוך על המנהיגים שלנו!" צעק הפרשן חסר הטעם.

"כן", היא חייכה חיוך מר, "וככה המצאתם את שומרי הסף, מין מוצעה עליונה של שופטים וצבא של יועצים משפטיים, שיש להם סמכות בלתי מוגבלת אבל הם אף פעם לא נושאים באחריות. יש לכם מסקנות לגבי התרומה של פסקי בג"ץ למחדל, או שזה לא במנדט של הוועדה?"

"גבירתי תצא מיד מהאולם", פסקה היו"ר.

"אחרי שתשמעו אותי", הדפה מעליה הצעירה את המאבטחים שניגשו אליה, "אני לא יכולה יותר עם הפארסה הזאת של מי לא העיר את מי ולמה ביבי לא ענד את סיכת החטופים בטקס וכמה פעמים הוא הזכיר את המילה קיבוץ. לדור שלי נמאס מפוליטיקה קטנה. הדור שלי רוצה תיקון, עמוק, אמיתי, כזה שמציין לא רק 60 שנה למלחמת יום הכיפורים ועשר שנים ל-7 באוקטובר, אלא גם 40 שנה להסכמי אוסלו, 33 שנה לבריחה מלבנון ו-28 שנה לגירוש מחבל עזה, וגם בודק את הקשר ביניהם. הדור שלי לא רוצה לשמוע יותר את הביטוי 'זה יום הכיפורים של' בכל פעם שמישהו עושה פדיחה. יום הכיפורים זה יום של תשובה ותיקון, לא של שמחה לאיד. העניין זה להפיק לקחים, לא לסמן אשמים כמו ציבור שמחכה בנשימה עצורה ששליח הציבור יטעה בחזרת הש"ץ כדי לצעוק לו 'המלך, המלך הקדוש!'. ואפילו אז המטרה היא לתקן את החזן, לא לטגן אותו".

"תודה, תודה רבה", סימנה היו"ר באצבעה בעוד המאבטחים גוררים במבוכה את חברתם החוצה, "יש להקים מיד ועדת חקירה שתבדוק כיצד הסתננה לכאן נציגה של מכונית הרעל. על המסקנות שלנו לתיקון המחדל כמובן נדלג כי הן לא מעניינות אף אחד, ונעבור ישירות לרשימת האנשים שצריך לקשור לעמוד הקלון ולמרוח בנוצות ובזפת. זו המסורת שלנו, ומסורת לא שוברים. את המנגינה הזאת אי אפשר להפסיק, מוכרחים להמשיך לטגן".

50 שנה אחרי המלחמה, הקונספציה חוזרת על עצמה. ועדת אגרנט

"לדור שלי נמאס מפוליטיקה קטנה. הדור שלי רוצה תיקון, עמוק, אמיתי, כזה שמציין לא רק 60 שנה למלחמת יום הכיפורים ועשר שנים ל-7 באוקטובר, אלא גם 40 שנה להסכמי אוסלו, 33 שנה לבריחה מלבנון ו-28 שנה לגירוש מחבל עזה, וגם בודק את הקשר ביניהם. הדור שלי לא רוצה לשמוע יותר את הביטוי 'זה יום הכיפורים של' בכל פעם שמישהו עושה פדיחה"

היסודות הונחו בחודש יוני 2021, כשממשלת השינוי שיסוי של האחים בנט לפיד נכנסה לתפקידה ומיד מינתה שתי ועדות חקירה - אחת לאסון מירון והשנייה לפרשת הצוללות - שחקרו ביושר ובלי משוא פנים מי אשם במחדלים ולמה זה ביבי. המסקנות אומנם היו מונחות על השולחן, כלומר על שולחנות מערכות העיתונים (לא צריך יותר מזה כדי להרשיע), אך למרות זאת עבודת הוועדות נמשכה שנים, הלקחים לא הופקו ובכל מקרה אף אחד לא זוכר מה היו מסקנות הוועדות, כי ברור שהן היו פוליטיות.

אבל השמאל לא התיימש, וכבר בשיבת הממשלה הראשונה לאחר ניצחונו בבחירות 2026 הוקמו שלל ועדות חקירה: ועדת חקירה לבנייה בהתנחלויות, ועדת חקירה לסגירת התיק נגד חיילי כוח 100, ועדת חקירה שתענה מי אישר לחרדים לחסום כבישים, ועדת חקירה שתעמיד לדין אזרחים שלא הצטרפו למחאות קפלן, וכמובן - ועדת חקירה ממלכתית לאירועי 7 באוקטובר.

בראש הוועדה עמדה נשיאה בדימוס של בית המשפט העליון, ולצידה ישבו אלוף במילואים ששומר על קשר עם אהרון חליווה, בכיר לשעבר בשב"כ שעדיין יושב מדי פעם לקפה עם רונן בר, הפצ"רית המודחת ופעיל של 'אחים לנשק', שלא יגידו שהוועדה לא מאוזנת.

חברי הוועדה ניגשו ללא דיחוי אל המלאכה החשובה, וכבר בדצמבר 2026 התכנסו לשיבה ראשונה. באפריל 2027 זימנו את העד הראשון, ביולי באותה שנה הם החלו לשמוע אותו ואז הפסיקו כי באוגוסט נסעו לחו"ל. בספטמבר היו חגים, באוקטובר טקסי זיכרון, בנובמבר התחלפה קלדנית, בדצמבר ירד גשם. בינואר 2028 מבקר המדינה פנה לבג"ץ וביקש לשקול בכל זאת להתיר לו לפרסם חלק מהדוחות שהוא כבר כתב על המחדל. בג"ץ דחה את העתירה (בחודש יוני) ואסר על המבקר לבקר ביקורת כלשהי, אבל התיר לו מדי פעם לבדוק את מזג האוויר. בפברואר 2029 הוועדה המשיכה בדינייה, במאי 2030 יצאה לסיור בדרום, במרץ 2031 הוציאה מכתבי אזהרה, באוקטובר 2032 מישהו שם לב שבועוד שנה מציינים עשור לטבח ואולי כדאי, לפחות למראית עין, לפרסם כבר את המסקנות המרעישות, שלא לומר מרשיעות, שלא לומר רשומות מראש.

בחזרה לאותה קונספציה

"בוקר טוב", פתחה יושבת ראש הוועדה בספטמבר 2033 את מסיבת העיתונאים ששודרה בכל הערוצים בשידור חי, "בעוד כשבועיים, כידוע, נציין את יום השנה לשני המחדלים הגדולים בתולדות המדינה: עשר שנים ל-7 באוקטובר, ו-60 שנה למלחמת יום הכיפורים".

רחש של עונג עבר בקהל. היא הולכת להיכנס בביבי כמו שוועדת אגרנט נכנסה בדדו אחרי המלחמה ההיא, רחשו העיתונאים.

"אכן", המשיכה היו"ר, "אתם העיתונאים מצאתם שראש הממשלה דאז לא שעה לאזהרות הדרג הביטחוני, התעלם מהתערות מפורשות של מצרים והאמירויות, עסק בפילוג העם ובפירוק מערכת המשפט במקום למנוע את האסון. לנו, כוועדה ממלכתית נטולת פניות, אין אלא להסכים עם קביעות אלו, ואף להוסיף כי..."

"איך אתם יודעים?" נשמע לפתע קול מירכתי האולם. העיתונאים הסתובבו אחורה בהפתעה, שכן מאז שממשלת איזנקוט-ליברמן בנט סגרה את ערוץ 14 והעמידה לדין את כתביו אף אחד לא שואל יותר שאלות לעומתיות. בקצה האולם, ממש ליד הדלת, בשמלה אדומה ושתי צמות עמדה מאבטחת יחידה ותמה, עמדה ושאלה למה. סתם, היא לא לבשה שמלה אדומה אלא מקטרון שחור של מאבטחים, אבל הבנתם את הרעיון. "גבירתי תבצע את עבודתה ולא תפריע", הגיבה יושבת ראש הוועדה.

"תסלחי לי, אני לא יכולה לעמוד מן הצד בשקט", אמרה המאבטחת הצעירה בקול רועד. קצין הביטחון אץ לכיוונה. "אני הדור שנוול כשמלחמת יום הכיפורים הייתה כבר זיכרון רחוק",

בס"ד

מופע ופעילות מותאמת לציבור הדתי!

סוכה כשרה
בפארק

שלוחי ושותם

סוכות בחי כיף

סרקו

להזמנת כרטיסים

28/9 עד 1/10

המופע
מידי יום
בשעה 16:00

גן חיות נפלא • מתקנים מתנפחים • מופע
הכל בכרטיס אחד!

**זו התרומה תציל חיים,
ואתם תלכו לחיים
טובים ארוכים ולשלום**

פדיון כפרות לעזר מציון = הצלת חיים

חי בגעגוע תמידי
לחזור לארץ הקודש.
איתן כ"ץ

ליל אלה שיר גמרא

רק לאחר שהוא מסיים סדר בוקר מעמיק בישיבה, ניגש הזמר איתן כ"ץ לאולפן, שם הוא מקליט שירים חדשים ומתכנן את הופעותיו בקהילות יהודיות בארצות הברית ובעולם ♦ כשמאחוריו כבר 18 אלבומים ועוד סינגלים רבים, בהם להיטים כמו 'למענך', כ"ץ מקפיד על קו מוזיקלי מסורתי-חסידי ומסרב להיכנע למקצבים מודרניים מעולם החול

אבנר שאקי // צילום: מירי שמעונוביץ

20 | אתגרתא | ו' בתשרי תשפ"ז, 17.9.2026

שנים, ומשם הכול התחיל. לא חלמתי אז שאופיע על במות או אוציא 18 אלבומים. הייתי בחור ישיבה שפשוט חיפש להתחבר לה' דרך המילים והניגון". בגיל 21 הוא התחתן וקבע את ביתו בסילבר ספרינג שבמרילנד. "בארבע השנים הראשונות לאחר נישואי סדר היום שלי היה עמוס. בבקרים למדתי בכולל אברכים מקומי, ובלילות למדתי באוניברסיטה במטרה להוציא תואר בפסיכולוגיה. האמנתי שזהו העתיד המקצועי שלי, עד שהמוזיקה החלה לתפוס מקום מרכזי יותר ויותר בחי, והבהירה לי מהי שליחותי האמיתית. אחרי שהתחלתי להופיע קצת וראיתי איך הניגונים שאני שר משפיעים על אנשים, הרגשתי שזה הכיוון האמיתי שה' רוצה ממני, ומאז ועד היום לא הפסקתי".

מבית המדרש לאולפן

מי שיחפש את איתן כ"ץ בשעות הבוקר, לא ימצא אותו באולפני הקלטות משוכללים וגם לא בפגישות ייעוץ עם מנהלי יחסי ציבור. סדר היום שלו מוכתב בראש ובראשונה על ידי לוח השנה הישיר. מדי בוקר הוא צועד מביתו שבשכונת פארקווי אל ישיבת 'שאר ישוב', שם הוא שוקד על לימודו בסדר בוקר תובעני שנמשך עד אחת וחצי בצהריים.

כשאני שואל אותו על החיבור בין עולם ההופעות והחתונות ובין הלימוד העמוק בישיבה, הוא מציג תפיסת עולם מוצקה ובלתי מתפשרת. מבחינתו, השקעה בעיון התלמודי אינה תחביב או "מילוי מצברים" בלבד, אלא תנאי קיומי לשמירה על שפיות ועל זהות רוחנית בעולם המודרני. "העולם של ימינו מלא בבלבול עמוק מאוד", הוא מסביר. "המצביאות משתנה בקצב מסחרר, הנורמות מיטשטשות, והתרבות הסובבת מנסה לסחוב את האדם לכל מיני כיוונים שחלקם לא טובים. התרופה היחידה והאמיתית לבלבול הזה היא האמת הישנה, העמוקה והיציבה של התורה. כשאתה יושב מול סוגיה בגמרא ומנסה להבין מה התורה רוצה ממך, אתה מתחבר למשהו שגדול מכל טרגד חולף".

כ"ץ מציג פירוש פנימי ומחודש לשאלה המפורסמת שנשאל אדם לאחר מאה ועשרים שנה בבית דין של מעלה: "קבעת עיתים לתורה?". "בדורנו הטרגדיה הגדולה היא שאנשים רבים לוקחים את התורה ומנסים להתאים אותה לקצב, לימן ולתרבות המשתנה. הם מכפיפים את הערכים הנצחיים לנורמות חולפות. קבעת עיתים לתורה -

הפירוש הפנימי של השאלה הזאת לדעתי הוא האם קבעת את הזמן והתרבות לפי התורה, או שלקחת חס ושלום את התורה ותרגמת אותה לפי נורמות הזמן. זה הבלבול הגדול של ימינו. העבודה שלי היא לנסות לשמור על התוכן התורני והאותנטי של המוזיקה, ולא לכופף את המוזיקה החסידית כדי שתתאים לרוח הזמן".

"כשאני יושב בבוקר מול סוגיה בגמרא, מתעמק בדברי רש"י והתוספות, אני מתחבר לאמת צרופה", הוא מוסיף. "הלימוד הזה הוא הבלם היחיד שמונע ממני ללכת לאיבוד בתוך הבלבול של תעשיית המוזיקה. ברגע שאני לא לומד חזק, הבלבול הפנימי שלי גדל. כשאני לומד חזק, הכול מתיישר בראש והדעת מתיישבת".

רק לאחר סיום סדר הבוקר בישיבה, לקראת השעה שתיים בצהריים, עובר כ"ץ לכובעו המוזיקלי. אם יש לו אירוע, חתונה או הופעה באותו ערב, הוא מתארגן לנסיעה. אם לא, הוא פונה למשרד שמנהל את פעילותו המוזיקלית. בשנים האחרונות, פרט להופעות בחופות ובחתונות, עיקר עיסוקו מוקדש לשבתות עיון, מופעי ניגון ותפילות מרוממות בקהילות יהודיות ברחבי העולם - בלונדון, באוסטרליה, במקסיקו, בקנדה וברחבי ארצות הברית. הוא מגיע לקהילות, עובר לפני התיבה, נושא דברי התעוררות ומקיים התוועדויות שמחברות את כל גוני הקשת.

ומרים ויוצרים רבים רואים בכך גשר הכרחי לליבו של הדור הצעיר ומנסים להתאים את המוזיקה החסידית לזו המתנגנת ברדיו הכללי, כ"ץ מביע עמדה שונה לחלוטין, כמעט נגד הזרם. כמוזיקאי מקצועי שמעריך איכות סאונד, עיבוד והפקה, הוא אינו מזלזל במיומנות הנדרשת ליצירת מוזיקה אלקטרונית. אולם מבחינתו, השאלה אינה טכנית אלא רוחנית במהותה.

"כשמתבוננים במבנה של האדם לפי תורת החסידות, מבינים שיש לנו נפש בהמית ונפש אלוקית", מסביר כ"ץ. "מוזיקה אלקטרונית וטכנו מבוססים על מקצבים פיזיים מונוטוניים ועוצמתיים מאוד. כשברקע מתנגן מקצב כזה, הדבר הראשון שמגיב אצלנו הוא הגוף, הנפש הבהמית. זה יוצר תנועה פיזית, לא תנועה נפשית של התבוננות, יראה, כיסופים או דבקות".

בדבריו מדגיש כ"ץ כי אינו בא לשפוט אומנים אחרים, והוא מבין את הרצון האמיתי להנגיש את היהדות למי שרחוקים מבית המדרש. עם זאת, הוא מזהיר מפני המחיר המצטבר של העניין הזה. "כשהמוזיקה החסידית מאבדת את האותנטיות והעידון שלה והופכת למעשה למוזיקת מועדונים עם מילים בלשון הקודש, היא מאבדת את הכלי העיקרי שלה לפעול על הנשמה. בשבילי האתגר הגדול אינו להיכנע למקצב הקל והפופולרי, אלא להצליח ליצור ניגון אקוסטי, עשיר, חי ואותנטי, להצליח

"השילוב של מוזיקה אלקטרונית כבדה בשיר חסידי פונה בראש ובראשונה אל הנפש הבהמית של האדם ומטשטש את היכולת של הניגון להרטיט את הנפש האלוקית. להישאר נאמן למקורות, לשמור על טהרת הניגון ולצד זה להישאר רלוונטי - זהו אתגר חיי"

שיצליח להרקיד ולשמח עד לב השמיים - אבל ישאיר את המאזין בתחושה של דבקות, יראה וקדושה. אני מאמין שזהו התפקיד של אומני הניגון בדור הזה: לא להוריד את הקודש אל החול, אלא להרים את החול אל הקודש".

לשיר ליתומי המלחמה

אירועי 7 באוקטובר תפסו את כ"ץ ביומו השני של חג שמחת תורה, הנהוג בחוץ לארץ כיום טוב שני של גלויות. בשעות אחר הצהריים החלו להתגלגל לבית הכנסת שמועות עמומות על משהו נורא ואיום שהתרחש בארץ ישראל. כ"ץ, כמו רבים מבני הקהילה, ניסה בתחילה להרגיע את עצמו ולהאמין שמדובר בעוד סבב לחימה מוכר. אך עם צאת החג, כשהטלפונים הודלקו וההיקף הבלתי נתפס של הטבח והחורבן התברר, תחושת אבל נפלה על הבית. "הרגשתי שכל העולם שלי מתפורר", הוא נזכר בקול שבור. "אתה יושב בניו יורק, במרחק אלפי קילומטרים, והלב שלך נמצא כולו עם האחים שלך בארץ. כל יהודי הרגיש שהעולם שלו רועד".

כ"ץ מזהה בכאב את הצביעות של אומות העולם, שלדבריו התגלתה במהירות הבוק. "מעט האהדה שהפגין העולם המערבי כלפי הסבל היהודי התפוגגה בתוך ימים ספורים, והפכה לגלי

"בזכותו התחיל אצלנו החיבור העמוק בין ניגון לרוחניות". הרב שלמה קרליבך

אנטישמיות גועשים ברחובות ניו יורק ובקמפוסים המובילים ברחבי ארצות הברית. המציאות הזאת הדגישה לי וליהודים רבים את העובדה שגם בתוך הנוחות החומרית של הגלות, היהודי נשאר תמיד זר ומבודד, ואין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמיים".

מאז פרוץ המלחמה, רבות מהופעותיו בישראל הוקדשו לחיזוק ולתמיכה בנפגעי המלחמה. "באחד הביקורים שלי בארץ הוזמנתי לנגן בביתה של אלמנת צה"ל טרייה, שבעלה נפל בקרב גבורה בעזה, כדי לשמח ולהקל במעט על הסבל שלה ושל ילדיה היתומים. תוך כדי הנגינה הסתכלתי על הילדים המתוקים, ופתאום אחת מהם, ילדה כבת חמש ששיחקה על השטיח, הרימה את עיניה ושאלה את אימה בתמימות קורעת לב: 'אמא, נכון כשהמשיח יבוא גם אבא יחזור אלינו?'. המעמד הזה נחקק בנשמתי לנצח. הוא זיקק בשבילי את כל הסיפור של עם ישראל בדור הזה - תמימות, אמונה צרופה מתוך עומק הכאב, השכול והציפייה לגאולה שלמה".

למרות 18 האלבומים שהוציא והשירים הרבים שהתקבלו בציבור הרחב באהבה, כ"ץ מודע לכך ששמו לא מאוד מוכר ברחוב הישראלי הממוצע, לעומת המוניטין שצבר בקרב הקהל האמריקאי. בעבר, הוא מודה, המחשבה הזאת הציקה לו. "הרצון להצליח, להשפיע ולהיות מוכר בישראל הוא טבעי לכל אומן יהודי. אך ככל שהעמקתי בעבודת ה' ובלימוד התורה, הבנתי שמדובר במבחן פנימי של גאווה ורצון אישי מול ביטול לרצון העליון". "כשאני נכנס ללופ הזה של 'למה לא מכירים אותי יותר בארץ', אני מבין שאני שם את עצמי במרכז ולא את הקדוש ברוך הוא", הוא משתף בגילוי לב. "אני שואל את עצמי: חסרה לך פרנסה? חסרים לך אנשים שאוהבים את המוזיקה שלך? ה' שם אותך במקום ספציפי ונתן לך תפקיד. התפקיד שלי הוא לחזק את היהודים באמריקה ובכל מקום שיש בו יהודים, ולהביא להם את אור התורה והניגון. אם ה' היה רוצה שאהיה מפורסם בכל בית בישראל, הוא היה דואג לזה. השמחה האמיתית היא לעשות את השליחות במקום שבו הציבו אותך".

המבט של כ"ץ על העתיד מלא אמונה פשוטה וציפייה לבאות. הוא ממשיך ליצור, להלחין וללוות אלפי יהודים ברגעי השמחה וההתעלות שלהם, מתוך תקווה מתמדת וציפייה לביאת המשיח. עד שזה יקרה, הוא מבקש לשמור על הטהרה של הניגון החסידי, בלי מניפולציות זולות ובלי רדיפה אחר מחיאות כפיים רגעיות.

רגע לפני שסיימו את השיחה - שהתקיימה לצערי בזום מפאת המרחק הרב - ולאחר ששוחחנו על הלחנים החדשים שבדרך ועל הופעותיו המתוכננות לסוף חודש אלול בארץ, כ"ץ ביקש לסיים במסר פשוט של חיזוק לציבור הקוראים: "אנחנו נמצאים בתקופה של עקבתא דמשיחא, שבה הבלבול גדול והחושך מכסה ארץ. העצה היחידה שלנו היא להיאחז באילן החיים - בתורה הקדושה, בניגון האמיתי היוצא מן הלב, ובאהבת ישראל תמימה. כשאדם באמת מחובר לאמת הזאת, שום רוח שבעולם לא יכולה להזיז אותו ממקומו. לניגונים הקדושים של עם ישראל יש סגולה אדירה להרבות באהבת ישראל ואחדות ישראל ולקרר בין ישראל לאביהם שבשמיים, ואני מרגיש שזכיתי בזכות גדולה מאוד מאת הקדוש ברוך הוא להיות שליח בעניין הקדוש הזה, ומתפלל שה' יזכה אותי להמשיך בו בצורה טובה ומוצלחת עוד שנים רבות". ●

"אני רוצה שבחברה שלנו
יהיה מביך לדבר סרה בהורים,
שזה לא יהיה פוליטיקלי
קורקט". אסתר סולטן

מלמטה למעלה

את המפתח לחיים מאושרים – בזוגיות, בהורות וגם מול עצמנו – מצאה אשת החינוך והייעוץ אסתר סולטן במושג שמוכר לרבים מגן הילדים, אבל מעטים מיישמים אותו נכון ♦ כיבוד הורים הוא לא רק הגשת כוס תה או מילוי משימות טכניות, מחדשת סולטן, אלא בעיקר עמדה נפשית שמתבוננת בהורה מעיניים מעריכות של ילד, גם כשהוא עצמו עבר מזמן את גיל ארבעים

צורית פניגשטיין // צילום: לירון מולדובן

רבים מכירים את רגעי המתח הללו: שיחת הטלפון מההורים ביום שישי שמתחילה בנשימה עמוקה, ואז באה הביקורת הסמויה על הסדר בבית, או העצה שלא ביקשנו שגורמת לנו להרגיש שוב בני שש, גם כשאנחנו כבר חובקים ילדים משלנו. אסתר סולטן, מחנכת בנשמתה, מציעה זווית חדשה על מצווה שלא זוכה לפופולריות רבה, אבל לדבריה היא "מפתח סתימות" לכל בעיה במעגלי היחסים הבין-אישיים של האדם: בזוגיות, בחינוך הילדים, וגם בביטחון העצמי של כל אחד מול המראה. "כדי להיות באמת גדולים", היא אומרת, "חייבים קודם כול להסכים להיות קטנים".

אבל לפני שהיא פורטת את משנתה בנושא כיבוד הורים לעצות מעשיות, היא מתרווחת לרגע בכיסאה ונוכרת ברגע שבו הצטללה אצלה התובנה שממלאת כיום את חייה בתחושת שליחות. בסלון הירושלמי הקטן של דודתה, הרבנית אהובה צוקרמן, תוך כדי לימוד, פתאום הכול התחבר בתודעתה של אסתר. "שם הכול התחיל. אני זוכרת בדיוק איפה ישבתי ומה הרגשתי באותו רגע", היא משחזרת. "במסגרת שיעור על מודעות אישית, דיברנו על הקשר עם ההורים, וזה פשוט תפס אותי. פתאום באה ההבנה שהקשר הזה הוא המפתח לכול. יומיים אחר כך כבר העברתי שיעור בנושא בכיתה שחינכתי. הבנתי שזה לא עוד נושא, זה המאסטר לחיים טובים".

מלכודת התרבות המערבית

אסתר סולטן (44) היא אמא לתשעה, תושבת בית אל, נשואה לר"מ בשיבה תיכונית, ונושאת על כתפיה מורשת אידאולוגית כבדת משקל. היא נכדתו של הרב מאיר כהנא הי"ד, ובתם של ד"ר ברוך כהנא, חוקר הלכה ומשפט עברי, וד"ר ניצה כהנא, חוקרת גנטיקה ופעילה בולטת ב'זו ארצנו'. "גדלתי בבית של אידאולוגיה", היא אומרת. "למדתי לעמוד על האמת שלי, לומר את האמת גם כשהיא לא נוחה. קיבלתי מהבית את הדעתנות ואת היכולת להתבטא".

כשהיא נשאלת מה הגדרת העיסוק שלה היום, היא מתקשה לבחור. "קשה להגדיר אותי, אני עושה הרבה דברים שונים. אני עוסקת בייעוץ כלכלי ומעבירה הרצאות בנושא, אני מנהלת קהילה בחברת 'ברק ייעוץ והשקעות', ואני מייצעת ומרצה לנשים ולנערות על הקשר עם ההורים". היא גאה בקורס הדיגיטלי הייחודי שפיתחה, שכותרתו "איך ליצור יחסים טובים עם ההורים".

"הרגשתי לא נוח לקרוא לקורס רק 'כיבוד הורים'", היא מסבירה בכנות. "זה נשמע מטיפני, כמו לבקש ממישהו להתחזק בצניעות. זה מרחיק ומצמצם, כי כיבוד הורים זו לא רק מצווה, זה הרבה יותר". לטענתה, התרחקנו מהאזון הטבעי שלנו. "אנחנו חיים בחברה מערבית שמאמינה שהאדם הוא תוצר של נסיבות חיו, כלומר קורבן של הטעויות של ההורים והסביבה שלו. חברה שבה האינדיבידואל, הצרכים שלו והגחמות שלו הם המרכז, במנותק משרשרת הדורות. הפסיכולוגיה הרגילה אותנו לחשוב שההורים אשמים בפצעים שלנו. ואני

"כדי להיות באמת גדולים, צריך להסכים קודם להיות קטנים". אילוסטרציה

באה ואומרת: תפסיקו להסתכל על ההורים שלכם מלמעלה, בשיפוטיות ובהאשמה."

אסתר מבטיחה שינוי לטובה: "כשתשחררו את העמדה הנפשית הזאת, דברים ייפתחו. לי חשוב שלאנשים יהיה פשוט טוב עם ההורים שלהם. מהמקום הכי אינטרסנטי. לא בשביל ההורים, לא כי 'מגיע להם', אלא נטו בשבילך. כשאדם מכבד את ההורים שלו, טוב לו יותר בכל התחומים בחייו. יותר מידות טובות ובריאות נפשית. זה משנה גם את הקשר עם ה', את הזוגיות, וכמובן את ההורות."

לפי סולטן, המחוסם הראשון בדרך לכיבוד הורים אמיתי הוא, כאמור, התרבות שבה אנו חיים. "אנחנו מגדלים ילדים שהם מרכז המציאות", היא קובעת. "בתרבות המערבית, המציאות צריכה להתאים את עצמה אליי. כשאנחנו גדלים לתוך תפיסה כזאת, ההורים הופכים להיות סוג של ספקי שירות או מכשול בדרך למימוש העצמי שלנו. אם הם לא עומדים בסטנדרטים שלנו, אנחנו שופטים אותם."

השיפוטיות הזאת, לדבריה, היא שהורסת את הקשר עם ההורים ועם החם והחמות. "אני בעד שיפוטיות וביקורת בשאר תחומי החיים. אני אדם ביקורתי מאוד, וכך גם מחנכת את ילדיי, שלא יהיו 'פתי מאמין לכל דבר'. אבל יש ארבעה אנשים שהם מחוץ לתחום הביקורת שלי: ההורים שלי, חמי וחמותי. זה לב האירוע. ככל שאני במקום שיפוטי יותר כלפי ההורים, אני מפסידה. אני לא במקום הנכון שלי, ולכן גם המיקומים במערכות היחסים האחרות שלי נפגעים."

מה הכוונה ב"מפסידה"?

"כשאתה שופט את ההורים שלך, אתה מנתק את הצינור שדרכו אתה מקבל חיות. לעולם נהיה חייבים להורים את חייו. זה בסיסי. עמדה נפשית מכבדת היא המקום שבו אני מסתכלת על ההורים מלמטה. המקום הנכון הוא לא לשפוט, לא לנתח פסיכולוגית, לא לנהל להם את הזוגיות או את הכיס. זה מביא לשלווה מטרופת. אנשים לא מבינים כמה עול יורד מהכתפיים כשמבינים שזה פשוט לא העסק שלנו לחנך אותם, זה כל כך מרגיע להרפות ממלחמות."

המודעות והשליטה ביחסים עם ההורים מקרינות על יחסים נוספים. "הבנתי איך זה עובד וכמה זה משפיע על כל כך הרבה תחומים בחיים, על הביטחון העצמי, על הזוגיות, על ההורות, על המודעות. אין תחום שזה לא נוגע בו."

"תחזרי להיות ילדה בת שש"

סולטן מדברת הרבה על העמדה הנפשית. היא מבחינה בין המעשים הטכניים בכיבוד הורים - לא להעיר אותם מהשינה, להביא להם כוס מים, לא לשבת על הכיסא שלהם - ובין התודעה הפנימית ביחס אליהם. "התפיסה של רוב האנשים היא תפיסה חלקית. הגננת לימדה אותנו שכיבוד הורים זה מעשים. יש סט של פעולות שנקראות כיבוד הורים. כשאתה קטן, אתה עוזר בבית, לובש סוודר כשאומרים לך. כשתהיה גדול תתקשר ביום שישי ותביא עוגה. אנשים באמת מתאמצים ועושים הרבה, אבל הקשר שלהם עם ההורים נשאר מתוח ולא נעים, וזה מאוד מתסכל. הסיבה היא שאנשים משקיעים במקום הלא נכון, במעשים במקום

אני אומרת לעצמי: 'זה לא ענייני. זה לא התפקיד שלי, זה לא העסק שלי'. זה משחרר מהצורך לתקן אותם."

ומה עם ריצוי? זה לא סוג של כבוד?

"ממש לא. להפך. כשאני מרצה משהו, כלפי חוץ אולי נראה שהוא מעליי, אבל מבחינה מוסרית אני מרגישה הרבה יותר טובה ממנו. הרי את מי אנחנו מרצים? אנשים נעימים וחביבים לבריות, או אנשים קשים שצריך ללכת לידם על ביצים? כשאני מרצה את ההורים שלי אני שמה את עצמי מעליהם מבחינה מוסרית, והם מרגישים את זה וזה מעורר בהם התנגדות, בדיוק כמו שהילד השיפוטי מעורר התנגדות". היא מספרת חוויה אישית: "אחד הילדים שלי עשה מעשה שיכולתי להיות כל כך גאה בו, אבל הרגשתי את ההתנשאות שלו. באופן שבו הוא עשה את המעשה, הוא הסתכל עליי וגרם לי להרגיש טובה פחות וזה הכניס מתח ליחסים."

השיפוטיות כלפי ההורים משפיעה לדבריה גם על שיקול הדעת שלנו בהורות. "נניח שאני שופטת את אמא שלי בגלל שהיא צעקה עליי הרבה כשהייתי קטנה. אני מחליטה שאני לא אהיה כמו אמא שלי ואני לא אצעק על הילדים שלי בכלל". כשאנשים מנתחים את החוויה ומאשימים את ההורה, נוצרת המשוואה: אמא טובה היא אמא לא צועקת. "כל האימהות יודעות שלפעמים צריך לצעוק, ואם אני לחנך את הילדים". אסתר מוסיפה שלילדים יש יכולת להרגיש. "הילדים שלנו מזהים מקילומטרים את המקומות האלה שיש לנו בהם תנאים להורות, ומפעילים אותם. ואז אני מוצאת את עצמי מתאפקת ומתאפקת ובסוף מתפוצצת וצורחת על הילדים שלי, הרבה יותר גרוע ממה שאמא שלי עשתה, ומרגישה כישלון כאמא. כשאני מפסיקה לשפוט את

זה - כמעט באופן לא מודע, יש בי התקוממות כשילד שלי מתנשא עליי". במקרה כזה, באופן אינסטינקטיבי ההורה מחזיר את הילד למקומו. "הלו, התבלבלת... אתה לא מחנך אותי! נוצרת פה מעין הורדת ידיים בין ההורה לילד. שם אני פוגשת את הביקורת, המלחמות והכאבים שיש לצערי בין הורים לילדים, וכשהילד חוזר למקומו כילד, הריפוי קורה בקצב מהיר ומפתיע."

במודל של אסתר אין פשרות ואין דרך אמצע. "יש בחיים איזשהו מתח תמידי בין הצורך לקבל את המציאות כפי שהיא, להשלים איתה ולשמוח בה, ובין הצורך לתקן ולשפר את המציאות. יש דברים שצריך ונכון לרצות לתקן, ויש דברים שהם מחוץ לתחום האחריות שלנו ואנחנו לא יכולים לשנות. כיבוד הורים דורש מאיתנו רק להשלים עם המציאות ולקבל את ההורים שלנו ממש כפי שהם."

המודל שלה הוא פשוט להפליא: להסתכל על ההורים מלמטה, בעיני הילדה הקטנה. "יש לי ילדה בת שש שחושבת שאני פלא העולם. היא לא יודעת שיש אימהות אחרות, אולי מסודרות יותר או מבשלות טוב יותר. בשבילה אני המציאות המושלמת בהתגלמותה. הגדולות יותר כבר ראו עולם, יש להן למה להשוות. ככל שאתה גדול, מנוסה וחכם יותר, זה נעשה קשה יותר לא להיות שיפוטי. אבל שם בדיוק נמצאת העבודה. כשאני נתקלת בסיטואציה שיש לי ביקורת על ההורים שלי,

בעמדה הנפשית שלהם כלפי ההורים."

אסתר מציעה לשנות את העמדה הנפשית. "כדאי לרדת ממגדל הפיקוח שבו אנחנו שופטים את ההורים שלנו על מי שהם ועל מה שהם לא עושים, על הזוגיות שלהם, על המידות, על ההתנהלות הכלכלית שלהם, מה לא. אנחנו מסתכלים על ההורים שלנו מלמעלה, מעבירים עליהם ביקורת ומנסים לחנך אותם שיתנהגו כמו

"עמדה נפשית מכבדת היא המקום שבו אני מסתכלת על ההורים מלמטה. המקום הנכון הוא לא לשפוט, לא לנתח פסיכולוגית, לא לנהל להם את הזוגיות או את הכיס. זה מביא לשלווה מטרופת. אנשים לא מבינים כמה עול יורד מהכתפיים כשמבינים שזה פשוט לא העסק שלנו לחנך אותם, זה כל כך מרגיע להרפות ממלחמות"

שאנחנו מבינים."

לטענתה, ההורים מזהים את העמדה הנפשית של ילדם ומגיבים אליה. "כאמא אני מרגישה את

אמא שלי ומפסיקה לברוח מלהיות כמוה, אני יכולה לבחור בצורה נקייה איך נכון לי להתנהג, כמה לצעוק אם בכלל ומתי. אני לא פועלת מתוך פחד ובריחה, אלא מתוך בחירה".

מצווה שאין לידה כוכבית

השאלה שחוזרת הכי הרבה בהרצאות ובמפגשים היא, כמובן, מה קורה כשהורה באמת בעייתי. כעסן, ביקורת, או חליה פוגעני. "אדם מאמין יודע שהקדוש ברוך הוא לא סתם נתן לו את ההורים האלה", אומרת אסתר בנחורצות. "הנתיבות שלום אומר שאדם בא לעולם לתקן, להתקדם, וההורים הם חלק מהנתיבים המדויקים שה' נתן לאדם לטובתו כדי שיוכל למלא את ייעודו בעולם".

אסתר מדייקת: "כיבוד הורים זה לא אומר להסכים למה שהם עושים. אני כילדה לא נותנת ציונים להורים שלי, לא טובים ולא רעים. העובדה שאני מכבדת את ההורים שלי לא הופכת את המעשים הפסולים שלהם למעשים ראויים, זה עניין שלהם מול הקדוש ברוך הוא. אני ממוקדת בחלק שלי, שהוא לכבד אותם, לא לשפוט ולעשות מה שביכולתי כדי לעשות את רצונם. ברור שיש מקרי קיצון שבהם צריך הדרכה אישית איך לכבד את ההורים בלי שהילד ייפגע חס ושלום, אבל הבסיס נשאר, אין כוכבית ליד 'כבד את אביך ואת אימך'".

אז מה את אומרת, שצריך לשתוק?

"לא, אבל יש דרך לומר את הדברים. יש מי שיתבע מההורים לא לתת לילדים שלו כל כך הרבה ממתקים בצורה שיפוטית, מלמעלה, לדרוש מהם". אסתר מציעה לומר את אותן המילים בדיוק, "אבל מלמטה, כילדה שמבקשת. זה שמייס וארץ". היא מסבירה איך מבדילים בין בקשה לדרשה: "זה פשוט, האם אפשר לענות לא. אם תשובה שלילית תגרום למשבר - זה סימן שהייתה פה דרישה מההורים שהם 'חייבים' לציית לה. אם תשובה שלילית תהיה מבאסת אבל לגיטימית - סימן שיש פה בקשה, ואנחנו במקום הנכון מול ההורים".

היא מספרת על כלה שהקפידה על אוכל בריא, ובשבתות חמותה הייתה מאביסה את הילדים בחטיפים ובסוכריות. "הכלה הייתה מנומסת מאוד ולא אמרה מילה, אבל מאוד כעסה על חמותה. כשהכלה הבינה שהיא לא יכולה לחנך את חמותה ולדרוש ממנה להתנהג כפי שנראה לה נכון ושמורה, קרה הבלתי אפשרי. בבוקר, כשהיא עוד במיטה, היא שמעה את חמותה אומרת לילדים: "כל אחד חטיף אחד וזהו, זה לא בריא". למרבה הפלא, זה קרה בלי שהכלה אמרה מילה!"

נושא הקשר של הנכדים עם סבא וסבתא מזוים הרבה אנרגיות שליליות למערכות היחסים כשהן שיפוטיות. אסתר מספרת עוד סיפור דומה על כלה שהקפידה על תזונה בריאה. בביקור אצל הסבתא, הסבתא הוציאה סוכריות טופי, שהן רעל במושגי הבית של הילדים. הילדים שמרו את הטופי עד לציאה, ואז הביטו באמא שלהם, מחכים לפסיקתה.

"באותו רגע", מספרת אסתר, "האמא פעלה מתוך כבוד לסבתא. היא לא ביטלה את המתנה שלה. היא אמרה לילדים: 'סבתא חילקה לכם, זה שלכם, תעשו מה שאתם מבינים'. הילדים ידעו מצוין מה הערכים בבית, אבל הם ראו משהו חשוב יותר: שהערך של כיבוד סבתא הוא מעל הכול. האמא הרוויחה כאן שיעור לחיים במחיר של טופי אחד. היא הראתה להם שיש מערכת שיקולים, אבל סבתא היא מעל הכול".

היא נזכרת במראיין בפודקאסט שהתפלא על הגישה שלה. "הוא שאל אותי: 'אז מה? ככה לתת לאבא שלי לעשות מה שהוא רוצה?' עניתי לו: באמת? אתה נותן לו? הוא צריך את האישור שלך? אבא שלך הוא אדם חופשי ומבוגר עם סדר עדיפויות משלו. אין לך שום אחריות חינוכית כלפיו. האחריות שלך היא על עצמך ועל ילדיך". אסתר מכנה את כיבוד ההורים "חדר כושר מנטלי". "זה מאתגר לכבד מישהו שלא עומד בסטנדרטים שלך. אדם שמעריך רק חוכמה, למשל, ינסה תמיד להיות ליד אנשים חכמים ולא יעז לעשות דברים שהוא עלול להתגלות בהם כלא חכם, ולכן העולם שלו מצומצם. אבל אם ההורה שלו פשוט ותמים, והוא מכבד אותך, הוא לומד שגם מי שאינו חכם במיוחד ראוי לכבוד, וזה משחרר אותו מהכבילות שלו, עוזר לו להרחיב את הסקאלה האנושית שהוא מסוגל להיות בה. 'למען ייטב לך' - זה ממש מייטיב לך. זה מוציא אותך מהנכות הרגשית ומהמחשבה שרק ההתנהלות שלך נכונה וכל השאר טועים".

גם הזוגיות, לפי סולטן, מושפעת מהיחסים עם ההורים. "הסיבה לכבד את החמות היא קודם כול סיבה זוגית. היא גידלה את האיש שלך! איזה דבר מהמם זה בשביל בן הזוג לראות שאת מכבדת את ההורים שלו. כשאני מכבדת את ההורים שלו אני מכבדת את מקור חייו, וכן להפך. ובסוף - זה גם מקור החיים של הילדים שלי!"

לעומת זאת, שיפוטיות כלפי ההורים עלולה לפגוע גם בזוגיות. "הייתה אצלי אישה שבאה לייעוץ זוגי. היא סיפרה שבערב, אחרי שכל הילדים היו כבר במיטות והבית הפוך, בעלה היה חוזר מהעבודה ואומר 'איך הבית מבולגן!'. האישה הייתה קמה מיד לסדר ושונאת אותו בלב שלה. שאלתי אותה: אז למה את קמה לסדר? את יכולה לומר לו: 'איזה יופי שהגעת ואתה יכול לסדר, אני עייפה מאוד' או 'אני צריכה לנוח קצת, בעוד שעה אקום ונסדר ביחד הכול', למה את קמה?"

היא סיפרה שההורים שלה התגרשו, ואמא שלה הייתה אשמה בגירושין בגלל שהיא הייתה כל כך מבולגנת שאבא שלה לא יכול היה לסבול זאת יותר. אסתר הסבירה לה שהביקורת שלה על אימה גרמה לה לסדר בעל כורחה. "היא אמרה לעצמה: אני לא אהיה כמו אמא שלי המבולגנת. זה הביא אותה למקום לא בריא בזוגיות שלה. כשפועלים מתוך שיפוטיות ולעומתיות, מגיעים למקומות לא טובים".

כדי להבהיר, אסתר משתמשת בדימוי: "בין הורים לילדים יש צינור אהבה, זה הטבע. לפעמים יש בצינור אבנים שמפריעות לאהבה לזרום, אבל כשמשחררים אותן האהבה הטבעית חוזרת לזרום, וזה מה שהופך את התהליך הזה למהיר כל כך. כשאנחנו חוזרים למקום שלנו כילדים מול ההורים הסתיימה משתחררת, ואני מופתעת בכל פעם מחדש לשמוע כמה מהר מגיעים הגילויים של האהבה שהיו חסומים עד אז. זה מאוד מתגמל, וזה גם מה

שאני אוהבת, תוצאות מהירות. אפשר לראות ממש מיד איך מערכת יחסים משתנה כשאנשים נמצאים במקום הנכון מול ההורים שלהם, פתאום יוצאים מההורים שלהם דברים אחרים לגמרי".

כסף זו לא מילה גסה

אסתר מעבירה גם הרצאות על התנהלות כלכלית נבונה בכל הארץ. בשבילה, כסף הוא לא טוב או רע, "בסוף כסף מגביר את מי שאתה". היא לא יכולה

"כשאנחנו חוזרים למקום שלנו כילדים מול ההורים הסתיימה משתחררת, ואני מופתעת בכל פעם מחדש לשמוע כמה מהר מגיעים הגילויים של האהבה שהיו חסומים עד אז. אפשר לראות ממש מיד איך מערכת יחסים משתנה כשאנשים נמצאים במקום הנכון מול ההורים שלהם, פתאום יוצאים מההורים שלהם דברים אחרים לגמרי"

לסבול את הגישה שמזלזלת בעולם הגשמי. "אני נטרפת מבורות כלכלית", היא אומרת. "הייתי בהרצאה כלכלית באולפנה תורנית, ובסוף השיחה ניגשה אליי אחת הבנות ואמרה לי: 'זה חזק לשמוע על כסף מאישה, ועוד דוסית כמון'". אסתר מרגישה שזה קול שחשוב להשמיע. "האידיאל שלי הוא שלאנשים טובים יהיה כסף. אנשים עניים מוגבלים ביכולת השפעה שלהם, 'חוכמת המסכן בזויה'. בשבילי, כסף מאפשר השפעה

ושינוי המציאות לטובה. אצל רבים בציבור שלנו אין מודעות כלכלית. הפנסיה מושקעת במקום לא נכון, אין חסכונות, ההתנהלות הכלכלית גרועה. אני רוצה שאנשים יהיו בגודלם המלא".

לתחום הכלכלי הגיעה אסתר בעקבות סדנאות בנושא כיבוד הורים שהעבירה ביישוב שבו היא גרה. "הבנתי שאם אני רוצה להגיע לאנשים שלא גרים באזור שלי ולהעביר להם את הרעיונות האלה, אני צריכה ליצור קורס דיגיטלי שאפשר יהיה ללמוד גם בלעדיי". היא הייתה אז מחנכת במשרה מלאה ואמא לקטנטנים, ואפילו לסדנאות כמעט לא היה לה זמן. "צילמתי את הקורס ליצירת יחסים טובים עם ההורים. לא חשבתי להיות עצמאית, אבל לאט לאט זה הפך לעסק". מלבד הקורס הדיגיטלי היא מעבירה הרצאות, יש לה קבוצות ווטסאפ ומיילים שהיא מעדכנת באופן שוטף, ובקרום פודקאסט בעזרת ה'.

סולטן לא מסתפקת בקורס דיגיטלי או בהרצאות. יש לה חזון תרבותי רחב הרבה יותר. "הייתי רוצה שתהיה תרבות שמכבדת הורים כברירת מחדל. שבחדר המורים ידברו אחרת על הורי התלמידים. שבחברה שלנו יהיה מביך לדבר סרה בהורים, שזה לא יהיה פוליטיקלי קורקט. 'השיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם'. אני רוצה להחזיר דברים למקומם".

כשאני שואלת אותה לסיכום מה היא מרוויחה מהגישה הזאת בחייה האישיים, היא לא מהססת: "אני מרגישה שכאשר אני מכבדת את ההורים שלנו, אני מרוויחה בבית שלי עם הילדים שלי. זה מדובר אצלנו, זה נוכח. זו חוויה מטורפת של סיפוק. אני מקבלת כל הזמן פידבקים מאנשים שהחיים שלהם השתנו, זו זכות עצומה. אני מודה לה' שנתן לי שליחות משמעותית כזאת".

ככבוד: עצות מעשיות לסיפור הקר עם ההורים

עצור את הסיפוטיות: בפעם הבאה שמתעוררת ביקורת על ההורה, אמרו לעצמכם: "זה לא ענייני, אני לא המחנך שלו".

עברו לבקשות: במקום לצפות או לדרוש, בקשו. הכינו את עצמכם לכך ש"לא" היא תשובה לגיטימית.

אחזו את "מבט הילד": נסו להיזכר איך ראיתם את ההורים בגיל שש. חפשו את הנקודה שבה הם פשוט "ההורים שלי" בלי השוואות.

כבדו את הורי בן או בת היום: זכרו שהם המקור לאדם שאתם הכי אוהבים בעולם. הכבוד אליהם הוא השקעה ישירה בזוגיות שלכם, ודוגמה אישית לילדים שלכם.

צילום: ניצי אילן

התחלה// נולדה בגבעת שמואל וגדלה בשומרון. "בגיל שלוש עברנו לקדומים, שם גדלתי. למעט שנתיים בבאר שבע אחרי החתונה, המקום הזה הוא הבית. ההורים שלי ואני היינו מהמשפחות הראשונות בגבעת שלם. אומנם הגענו בשלב ב', אחרי דור המייסדים, אבל עדיין חוינו מקרוב את רוח ההקמה". הבכורה משבעה אחים ואחיות.

אבא// מיכא קלר (69). "איש צדיק, ואם הוא יראה שאני אומרת את זה הוא בטח יכעס, אבל זו האמת. לפרנסתו הוא עובד כאיש מחשבים בחברה של בנק המזרחי, אבל התורה היא מרכז חייו. הוא קם מדי בוקר ב־2:40 ללמוד, ובתום יום העבודה חוזר לבית המדרש. כילדים ראינו אותו בעיקר בערבים, ואמא הייתה איתנו ביום. שנים ארוכות לא ראיתי אותו מניח תפילין בבית, כי הוא תמיד השכים לבית הכנסת. רק בימים שלא הרגיש טוב יצא לנו לראות אותו מתפלל בבית".

אמא// טובה קלר (67). "אמא הייתה מפורצות הדרך בתחומה והקימה את מגמת לימודי ארץ ישראל באולפנת להבה בקדומים. גדלנו בבית עם אהבה גדולה להתיישבות ולארץ ישראל, ומגיל צעיר יצאנו איתה לסיורים ולטיולים רגליים הן ברחבי יהודה ושומרון והן בכל פינה בארץ".

חלוציות// מסלול לימודיה עבר כולו בקדומים, מבית הספר היסודי, דרך הסניף ועד האולפנה. "למדתי בקדומים מכיתה א' ועד י"ב. זה היה ממש לחיות את ההתנחלות של פעם, עם מקום אידאולוגי מאוד חזק ותחושת חלוציות אמיתית. כשהיינו הולכים לסניף בשבת, המרחק בין השכונות היה גדול ולכן הצבא היה מלווה אותנו. היה בזה אלמנט חזק של ראשוניות, המון רבאק, אור בעיניים ותחושה עמוקה שאנחנו עושים משהו חשוב".

אמונה// הילדות בצל האינתיפאדות והאירועים הביטחוניים הותירה בה רושם עמוק. "היינו ילדים קטנים כשהאינתיפאדה הראשונה פרצה, הכבישים הפכו מסוכנים וקדומים ספגה הרבה פיגועים ותקופות לא פשוטות. המציאות הזאת בנתה בנו תעצומות נפש. עד היום אני נוסעת בכל הכבישים לבד ולא מפחדת. גדלתי לתוך זה, עם אמונה גדולה וידיעה שזה מה שצריך לעשות. אנשים לא הגיעו לכאן כדי לחפש איכות חיים, אלא מתוך הבנה עמוקה של חשיבות יישוב ארץ ישראל, ועם הרוח הגדולה הזאת הלכנו קדימה".

שידוך בשירות// בתום התיכון יצאה לשירות לאומי מחוץ ליישוב. "הדרכתי כיתה י"ב באולפנת גבעת וושינגטון. המשפחה המאמצת שלי שם נקטה יוזמה, וכשבוועיים לאחר שהגעתי שידכה ביני ובין בעלי, שהיה חברותא של אב המשפחה".

החצי השני// הרב שמעון בן שעיה, המבוגר ממנה בשבע שנים. "זה שאני הסכמתי לצאת איתו זו שאלה אחת, אבל איך הוא הסכים לצאת עם ילדה בת 18 זו כבר שאלה מעניינת. הוא למד בשיבת ההסדר בנווה דקלים, המשיך לכהן ביבנה ומרכז הרב. נפגשנו ביום הולדתי ה־18, וכחצי שנה לאחר מכן כבר התחתנו. כיום הוא לומד ומלמד תורה בישיבות ובמסגרות שונות ובמקביל מטפל כפסיכותרפיסט בקליניקה פרטית".

דרומה// החיים המשותפים של הזוג הצעיר

הרבנית ד"ר שולמית בן שעים

45

נשואה לרב שמעון, אם לשבעה ילדים

תושבת קדומים

ראש מדרשת נועם אביב
במכללת תלפיות, רבנית
אולפנת בני עקיבא אמנה

תקדימי. "היא ביקשה ממני לבוא ולהיות הרבנית של האולפנה. בהתחלה סירבתי בכל תוקף, גם כי לא רציתי לחזור למערכת החינוך וגם כי המושג 'רבנית בית ספר' פשוט לא היה קיים אז. המערכת הכירה רק רבנים גברים. לקח שנים עד שהמערכת עיכלה את הקונספט. מצד אחד קיבלתי משכורת לפי תקן של רב בית ספר, ומצד שני לקח זמן עד שהכירו בתפקיד באופן רשמי. כיום המצב כבר שונה לחלוטין, אבל אז זו הייתה פריצת דרך".

מחוץ לקופסה// השילוב בין החינוך באולפנות להכשרת המורות מרכיב את שגרת יומה. "שבע שנים שימשתי כרבנית אולפנת אמית להבה, וכיום אני בשנתי הרביעית באולפנת אמנה בכפר סבא. במקביל, אחרי שנים של הוראה במכללת אורות, עברתי ללמד במכללת תלפיות ובמדרשת נועם אביב כדי לבנות את דור העתיד של המחנכות. לצד העשייה החינוכית, אני פועלת כיועצת הלכה ומלווה נשים".

קמעא קמעא// התפתחות עולם התורה הנשי בשנים האחרונות נתפסת בעיניה כמכלול מורכב של בשורה וזהירות. "כשכוחות חיים שהיו עצורים פורצים החוצה, זו גאולה ממש. אבל התהליך הזה מחייב אחריות וזהירות קפדנית, כי הרוחות הליברליות והפמיניסטיות נושבות בעולם התורני הנשי לפעמים בעוצמה יתרה. בנקודות המפתח ובכל התחנות החלוציות שלי - כמו הכניסה לתקן של רבנית

דוקטורט// השיבה לאקדמיה לכתובת הדוקטורט הגיעה מתוך בשלות וחיבור ישיר לפרקטיקה ההלכתית. "חזרתי לאקדמיה בזכות מלגת מחקר שאפשרה לי להתפנות לכתובת במשך ארבע שנים. נושא המחקר שלי היה הלכות נידה אצל ראשוני אשכנז - כל התקופה שקדמה לרמ"א. בשבילי זו הייתה צלילה עמוקה לבית המדרש של הסמ"ג, הסמ"ק, היראים ובעל התרומה. כיועצת הלכה שעונה לשאלות של נשים בטהרת המשפחה ומלווה אותן מהדרת כלות ולאורך תחנות החיים, הלימוד המחקרי והמקורות ההלכתיים המוקדמים התחברו באופן ישיר ומפרה לעבודה היומיומית שלי בשטח".

פריצת דרך// אחרי כתיבת הדוקטורט עמדה בפני צומת דרכים מקצועי. "כמו כל אקדמאית בתחום, שלחתי קורות חיים לכל מיני מקומות. הרב נריה גוטל, שהיה אז ראש מכללת אורות, הזמין אותי לריאיון. הגעתי אליו בסוף חודש תשיעי והוא אמר מיד: 'אני רוצה שאת תלמדי במחלקה לתורה שבעל פה ותכשירי את המורות לעתיד'. בימים ההם מי שהכשיר את המורות לתושב"ע היו גברים בלבד. כמעט לא היו נשים בהכשרת המורות בתחום הזה, וההצעה הזאת פתחה לי פתח לשליחות חדשה".

רבנית// לצד תחילת העבודה במכללת אורות, פנתה אליה ראש אולפנת אמית להבה, שחינכה אותה בעבר, והציעה לה תפקיד

במגרש הביתי

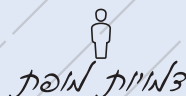
"סדר היום מתחיל בשש בבוקר ונגמר קרוב לחצות. "כדי שיהיה לי מה ללמוד, הדבר הכי חשוב מבחינתי הוא לשמור על קביעות בלימוד תורה. יומיים בשבוע מוקדשים ללימוד מרוכז בכולל ב'נשמת'. שאר הימים מוקדשים לעבודה: יום אחד למדרשה, ויומיים וחצי לאולפנה. התחומים כמוכן מתערכים זה בזה, ובין לבין יש את המשפחה, הילדים והנכדים, שממלאים את הלב ואת הלו"ז".

"השירים של עמיחי פלסר".

"אני כמעט לא יוצאת מהבית בשבת, למעט תפילות. הזמן הזה מוקדש כולו לקודש, לה' ולמשפחה".

"בעלי הוא דמות מופת בשבילי. יש לו כוחות חיים בלתי נגמרים, יכולת התחדשות מתמדת, עמל תורה אמיתי ובקורת שמעוררת השראה".

"מפחיד אותי לפספס. מפחיד אותי להסתכל אחורנית ביום מן הימים ולומר לעצמי: וואלה, לא הלכתי בדרך הנכונה".

"לזכות להיות שותפה עם א"ל, ולהגדיל תורה בעולם".

"אמא וסבתא".

אולפנה בציבור השמרני-תורני - התייעצתי עם גדולי ישראל, ובראשם הרב יעקב אריאל. כשאת הראשונה לצעוד בדרך, הדיוק קריטי. לפני עשור הרגשתי בודדה בתפקיד, בלי שותפות לדרך מהזווית הנשית, אבל כיום יש סביבי נשים תלמידות חכמים ויראות שמיים, שיוצרות לתלמידות מודל תורני ונשי גם יחד".

אמונה ברשת // ההתעוררות הרוחנית שליוותה את ימי המלחמה עוררה אצלה תחושת אחריות עמוקה כלפי הציבור הרחב. "שברתי את הראש נוכח תופעות ההתקדבות שאנחנו רואים בשטח - כמו ציצית בלי כיפה או חצאית ביום שישי - ושאלתי מה תפקידנו. מתוך הרצון לצאת מאזור הנוחות ולפגוש את העם שבשדות, הקמנו את פרויקט 'מדברות'. המטרה היא להנגיש תכנים אמוניים ותורניים ברוח תורת הרב קוק במרחב הדיגיטלי באמצעות סרטונים קצרים בטיקטוק ובאינסטגרם, לצד שיעורים מעמיקים ביוטיוב וקהילות ווטסאפ. הציבור הרחב נוכח ברשתות בעוצמה רבה, והשאיפה שלנו היא לתת מילים, כלים וביטוי תורני לגובה הרוחני העצום שצומח מתוך השטח".

הנחת // שבעה ילדים: אוריה בת 26, ידידה בן 24, ראשית בת 22, שירה בת 20, דר בת 17, דביר בן 14, ונועם בת 10.

אם זה לא היה המסלול // "הייתי יושבת בבית המדרש".

הזדמנות אחרונה להרוויח שנה

אשריר

תואר שני היברידי במכללת תלפיות בחולון

תוכניות תואר שני M.Ed. בשנה אחת:

חינוך לגיל הרך

אנגלית כשפה בינלאומית

הוראה הטרוגנית

חינוך בחברה משתנה

לקויות למידה

עם אפשרות לשילוב תעודת מאבחן דידקטי

קיימות, סביבה ושינויי אקלים*

ההרשמה הסתיימה!

טיפול באמצעות אומנות חזותית
*M.A.A.T

* המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) אישרה את פתיחת התוכנית. הענקת התואר מותנית באישור המל"ג.

מוכר לגמול
השתלמות

מוכר ללימודים
על ידי קרן
שבתון

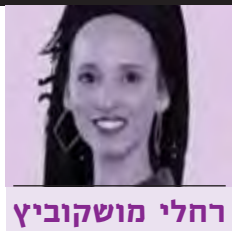
אפשרות לקבלת
החזר שכ"ל ממשרד
החינוך לזכאים

7,000 ₪ מלגה לחברי ארגון המורים, בכפוף לתקנון

תנאי קבלה מיוחדים ללוחמים, מילואימניקים ובני/ות זוגם

מרכז ייעוץ והרשמה:
1-800-071-500
054-9656631

רחלי מושקוביץ

מקווה ישראל

יש הרבה דרכים להיטהר לקראת יום הכיפורים, אבל כשהלכתי בתוך ההמון שנסחף אל הסליחות בכותל ובקבר רחל, הרגשתי איך מתוך אדי הזיעה והצפיפות והצעדות הארוכות, אופכת אותי טהרה אמיתית

בזמן. אך הרבי בשלו, קשוב בנחת לכל אחד מהבאים, איש איש ומשא ליבו. כשהשקיעה כבר צבעה את קו האופק, התייאש השמש והבין שלמקווה הרבי כבר לא יגיע. בשניות האחרונות טרם התקדש חג, נעמד הרבי בזריות, קפץ ללב ההמון הצפוף והכריז: "מקווה ישראל ה'!"

כשהשידור הסתיים ירדתי אל רחבת הכותל. שנים לא הייתי בסליחות בכותל. אני עוברת בתוך ההמון הצפוף הזה בעיניים מתפעלות. מקווה ישראל ה'. אפשר היה להרגיש את פשטות המילים בתוך ההמון המגוון שגדש את הרחבה. מקווה ישראל ה'.

למי אני סולחת?

מכירים את השאלה הנפוצה בימים אלה - למי אתה סולח? כשנשאלתי את השאלה הזאת בהפתעה, התשובה הראשונה שקפצה בי הייתה תשובה שנכונה בפרט לתקופת בחירות: אני סולחת לנו, לרגעים האלה שבהם האמנו לכותרות המסכסכות, לרעשי הרקע המערבלים שגרמו לנו להאמין שאנחנו כל כך רחוקים. רחוקים זה מזה, רחוקים מהיעד, רחוקים מעצמנו. כי האמת, וזו האמת, אנחנו טוב צרוף. פוגשים אותו כבר שלוש שנים בכל מקום, רחוק מכלי התקשורת ומאור הזרקורים. טוב צרוף שבוהק מאין־סוף יוזמות קטנות וגדולות, מסיפורי החסד והאכפתיות והגבורה והנתינה והאמונה שממלאים כל פינה בכמויות בלתי נספרות, מאחוזי המתגייסים ואחוזי המתנדבים, משאר הרוח המופלא של אנשים שהיו עד לא מזמן אנונימיים ועכשיו השבר שנשבר בחייהם גורם לנו לפגוש בעוצמת הרוח שבהם. פוגשים את הטוב הצרוף הזה באין־ספור תפילות שעשויות חוטי ערבות עבים. כמויות טוב שפוגשים ברגעים קטנים עם פנצ'ר בצידי הכביש, בכניסה לחדר מיון, במכולת השכונתית הקטנה. אין סוף של חסד מתגלגל. בשותפות של כל אחד שמחזיק את חתיכת הפאזל שלו במארג הזה, מבקש להחזיק, לחזק, להיות חלק.

וסיפור טרי מהסליחות השנה. חברה שלחה לי תמונה יפהפייה ומרגשת מרחבת הכותל הצפופה בתוספת סיפור מתוק. הם הגיעו מהדרום לסליחות בכותל יחד עם המוני עם ישראל מרחבי הארץ. בתום מעמד התפילה הקהל העצום החל לעשות את דרכו בחזרה לגן הפעמון, גן העצמאות, וכל חניון ציבורי באזור. אחרי שעות ארוכות של צעידה בהלון, תפילה ארוכה בעמידה, טיפוס לרובע היהודי וצעידה לחניונים בחזרה - הקהל הרב והעייף התקדם לכיוון האוטובוסים, כשפתאום רכב עצר ליד זרם הקהל וכמה בחורים צעירים קפצו מתוכו והחלו לחלק בקבוקי מים להמוני בית ישראל הזורמים ברחובות ירושלים. בשעה 2:30 אחרי חצות, נקדימון־בן גוריונים בני ימינו מרעיפים מים. מקווה ישראל ה'.

מדי זית במקום בגדי לבן

ערב יום כיפור, עשרות אלפי חיילים בסדיר ובמילואים לא יצומו בחג הזה. הם יאכלו ויכונו את ליבם באכילה הזאת לשם מצווה, לשם ייחוד מסוג אחר. לרבים מהם זה יהיה חג אחר, שונה מהתפילה המוכרת והאהובה, אם בכלל יהיה זמן להתפלל. מדים ספוגי זיעה במקום בגדי לבן וטלית, וצריבת שמש בעמדת השמירה חלף המזגן של בית הכנסת. אולי לא יהיה להם מקווה לטבילה בערב היום הקדוש, אבל הם עצמם יהיו טבולים במקווה הטהור ביותר שיש, מקווה ישראל. ●

איור: עיבוד AI

טיפסתי בשביל הצר והתלול שעולה לשער ציון כששאגה של אלפים מהדהדת באוויר: "יה שמע אביוניך" והשירה מהדהדת עד החומות. עם ישראל מכין את הלב ליום כיפור. החיילים שעוברים ליד בריכת הסולטן מתחילים לרקוד על הכביש עם פיוטי הסליחות שעולים מההופעה, ואני שואלת את עצמי אם ה' יכול לעמוד במתיקות של העם הזה

מי שמגיע לירושלים בשעות הערב המוקדמות של ימי הסליחות מתבשר בשלטים הדיגיטליים: אין כניסה, הכבישים נסגרים בואכה העיר העתיקה, סעו בדרכים חלופיות. אז עמוס עמוס, ובכל זאת אי אפשר שלא להרגיש את החגיגות שיש באוויר.

בערב יום כיפור אשתקד הייתה לי הופעה בגוש עציון, וממנה המשכתי לירושלים להשתתף במשדר סליחות ששודר במרפסת מעל הכותל. בצומת היציאה מהגוש בהחלטה ספונטנית ומהירה אני פונה אל קבר רחל הסמוך לצומת. אם אני כבר כאן, רק חמש דקות קצרות של תפילה אצל אמא רחל ונמשיך לכותל.

ערב יום כיפור, הדרך לקבר העתיק בבית לחם רצופה אוטובוסים ורכבים מכל הארץ ובתוך הציון נהיה צפוף עוד יותר. נשים ונערות משתפכות בהמוניהן אצל רחל אימנו, ולרגע אחד ביניהן אני טבולה בתוך עם ישראל. חמש דקות, אבל יקרות מאוד.

כאמור, למצוא חניה ברחובות ירושלים בימי הסליחות זה קטע מאתגר עם ה"סעו בדרכים חלופיות". אחרי חניה רחוקה אני צועדת רגלית דרך נכבדת. הרחובות והסמטאות הפכו נהרות־נהרות של חיילים ומשפחות, כולם מטפסים בסיורי סליחות בדרך אל העיר העתיקה.

כשאני עוברת את משכנות שאננים עולים הדי מופע מבריכת הסולטן. זה היה מופע של הרכב ישראלי כלשהו, או אולי מופע משותף של כמה זמרים, לא התעמקתי. כשאני עוברת את השער לבריכת הסולטן הווייב של המוזיקה משתנה, ופתאום הזמר פותח בשירי סליחות. לא זיהיתי מי ומה היה סגנון הקהל, אבל טיפסתי בשביל הצר והתלול שעולה לשער ציון כששאגה של אלפים מהדהדת באוויר: "יה שמע אביוניך" והשירה מהדהדת עד החומות.

עם ישראל מכין את הלב ליום כיפור. החיילים שעוברים ליד בריכת הסולטן מתחילים לרקוד על הכביש עם פיוטי הסליחות שעולים מההופעה, ואני שואלת את עצמי אם ה' יכול לעמוד במתיקות של העם הזה.

הדרך לעיר העתיקה הומה כאילו צוהרי היום. נערות לבושות לבן, תיירים ועולים חדשים במבטא מתגלגל, עוד חיילים, תלמידי תיכון ובתי ספר, משפחות, סניפים, עם ישראל נוהר לסליחות.

רחבת הכותל הולכת ומתמלאת. כולם מחכים לסליחות, כולם מחכים לשמוע: סלחתי כדבריך. כמה תיכונים נעמדים במעגל סביב כמה חיילים ומתחילים לשיר בשאגה "שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה". החיילים נבוכים אבל התיכונים לא מרפים, נותנים ידיים לחייל עד שמשוהו בו נפתח והוא מתחיל לרקוד במלוא גוף וזרועות. צפוף כאן ומתוק מאוד.

סיפור חסידי מספר על צדיק אחד שבערב יום כיפור השתרך בפתח חדרו טור ארוך של חסידים ומבקשי עצה. הצדיק התפנה לכל אחד ואחד במלוא תשומת הלב, מקשיב לכל שבורי הלב, מעודד, מחזק ומברך מעומק לב. השמש המסייע לו נכנס ויוצא ומסמן לרבי שצריך להודרו כי ערב חג, ואם הרב רוצה להספיק ולטבול במקווה לפני כניסת היום הגדול והקדוש - צריך להאיץ. הרבי כמו לא שם ליבו לסימוני השמש, והוא קשוב בסבלנות לכל אחד ואחד מהפונים, נותן לו את מלוא תשומת ליבו. השמש כבר פחות עדין ורומז לרבי ברורות שיש לעצור את קבלת הקהל כדי להספיק לטבול

תסמונת מפטיר יונה

גדולה של נשק וציוד לאנשי האצ"ל. המדינה הצעירה עמדה באותה תקופה במלחמה קיומית, ובתוך המציאות הזאת התעוררה מחלוקת קשה על השליטה בנשק ועל השאלה אם ניתן לאפשר לאצ"ל, ארגון צבאי נפרד, להחזיק בו. בן גוריון, שעמד בראשות הממשלה, ראה בהקמת צבא אחד תחת סמכות המדינה תנאי הכרחי לקיומה של מדינה ריבונית, ואילו אנשי האצ"ל ראו בנשק שהגיע באונייה אמצעי חיוני למלחמה באויב. המחלוקת לא נפתרה, העימות החרפה, נפתחה אש לעבר האונייה, ובעקבותיה אירע פיצוץ גדול שבו אנשים נהרגו והאונייה עלתה באש. מאז ועד היום נותרה אלטלנה אחד האירועים הכואבים והשנויים במחלוקת בתולדות המדינה. פרט לוויכוח הפוליטי וההיסטורי סביב ההחלטה על ייעודו של הנשק ועל הקמת צבא מאוחד, חומרת המשבר התבטאה בכך שתוך כדי מלחמה נגד אויב משותף, יהודים הגיעו לעימות קטלני אלה מול אלה.

אי אפשר להשוות בין קטטה בבית כנסת ובין האירוע של אלטלנה. אבל בשני הסיפורים יש משהו שמעניין דווקא בימים של חשבון נפש, והוא הרגע שבו אדם או קבוצה משוכנעים כל כך בצדקת דרכם, שהם שוכחים שלצד השני יש סיפור, כוונה או כאב משלו. במקרה של מפטיר יונה, שני אנשים רצו את אותה מצווה. במקרה של אלטלנה, שני מחנות ראו את עצמם כמי שפועלים לטובת המפעל הציוני ובתוך מלחמה אמיתית על עתידו.

הפתרון של הפריץ. כשאנחנו מבקשים להיכנס לשנה טובה, אנחנו מקבלים במתנה מריבוננו של עולם יום שלם שבו אנחנו עומדים מול עצמנו ומנסים להיזכר במה שקרה בשנה שעברה, ולא תמיד קל לעשות ביושר את חשבון הנפש. אנחנו זוכרים היטב מה אחרים עשו לנו, אבל הזיכרון שלנו פחות חד בכל הנוגע לרגע שבו הרמנו את הקול, סירבנו להתנצל, התעקשנו לקבל את מה שרצינו או החלטנו שאין צורך להתחשב בדרך שבה הדברים נראים אצל האדם שמוחנו. מי שמוותר על ויכוח מיותר עם בן משפחה, מי שמחליט לא להשיב להודעה פוגעת בהודעה פוגעת יותר, מי שמצליח לומר "אולי טעיתי" בלי להוסיף מיד "אבל...", הוא בעל תשובה אמיתי שהצליח לשנות משהו במערכת היחסים שלו עם העולם.

סיפור ישן מספר על גביר גדול, שהיה עשיר ומכובד אך לא ידען גדול בתורה, שבאחת השנים החליט שהוא רוצה להיות התוקע של העיירה בראש השנה. הגבאים דחו את בקשתו, וגם הרב הסביר לו שזה לא מתאים, אבל הגביר לא היה אדם שממחר להשלים עם סירוב. הוא פנה לידידו, הפריץ המקומי, וביקש ממנו להפעיל את השפעתו. הפריץ קרא לרב ולגבאים והודיע להם שחברו הגביר מבקש לתקוע בראש השנה והם, שלא רצו להסתבך עם בעל הסמכות, נאלצו למצוא מוצא. הרב השיב לפריץ שהוא לא רוצה לסרב לבקשתו, ואפילו מוכן להעניק לגביר כבוד גדול יותר: הרי יום הכיפורים קדוש יותר מראש השנה, ובסופו תוקעים בשופר, ולכן אפשר לתת לגביר את הזכות לתקוע במוצאי יום הכיפורים. הפריץ היה מרוצה מאוד מהפתרון ומיהר לבשר לידידו שהכול הסתדר, אלא שהגביר דווקא התאכזב. "בראש השנה תוקעים מאה קולות", אמר, "ובמוצאי יום הכיפורים רק תקיעה אחת". הפריץ הביט בו ואמר: "כאשר השופר יהיה בידיים שלך, תקע כמה תקיעות שאתה רוצה". ●

אנחנו זוכרים היטב מה אחרים עשו לנו, אבל הזיכרון שלנו פחות חד בכל הנוגע לרגע שבו הרמנו את הקול, סירבנו להתנצל והתעקשנו לקבל את מה שרצינו. מי שמוותר על ויכוח מיותר עם בן משפחה, מי שמחליט לא להשיב להודעה פוגעת בהודעה פוגעת יותר, מי שמצליח לומר "אולי טעיתי" בלי להוסיף מיד "אבל...", הוא בעל תשובה אמיתי

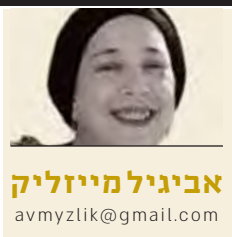
יום כיפור עם פנס בעין. יהודים חובבי מצוות הם, במיוחד ביום הדין. ולעיתים אליה וקוץ בה, כאשר היום הכי קדוש בשנה מכיל בתוכו כמה מכשולים. בבתי כנסיות של יהודים קדושים, חדשים לבקרים עולות השאלות הבאות: מי הם אלו שיוזכו להיות שליחי הציבור, מי יחזיק את ספרי התורה לחזן בשעת אמירת "כל נדרי", ובעיקר - מי יזכה לקרוא את מפטיר יונה במנחה.

ומעשה שהיה כך היה. למרפאה של גיסתי, שהיא רופאת משפחה, הגיע למחרת יום כיפור יהודי מכובד, גבה קומה ובעל מעמד, עם פנס מרשים בעין. הוא ביקש לקבל הפניה למומחה ברפואת עיניים כדי לוודא שלא נגרם נזק חמור לעין. כאשר גיסתי שאלה איך זה קרה, הוא השפיל את עיניו וענה באנחה: "מפטיר יונה"... התברר ששניים אחוזו במפטיר הזה. לאחד יש חזקה מימים ימימה, ואילו השני דיבר עם הגבאי וסגר איתו על קבלת המפטיר תמורת תרומה מכובדת לבית הכנסת. כאשר הגבאי קרא לשני להפתעת כל הנוכחים - הראשון לא ויתר. זה התחיל בהרמת קול הדדית, וממילים זה עבר מהר מאוד למעשים... כך הסתיים אחד הרגעים הקדושים ביותר בשנה בפנס בעין, וכל זה סביב קריאת מפטיר שאמורה להיות אחד מרגעי השיא של יום הכיפורים.

תשובה באזור האפור. יש משהו כמעט משעשע באנרגיה שיהודים מסוגלים להשקיע סביב כיבודים של ימים נוראים. השאלה מי יהיה שליח הציבור, מי יישא את ספר התורה, מי יקבל עלייה, מי יקרא את ההפטרה ומי יתקע בשופר הופכת בחלק מבתי הכנסת לעניין רציני מאוד. הסיפור הזה, שיש לו מרכיבים קומיים, נראה קצת פחות מצחיק כשמבינים שכל זה אירע ביום הכיפורים. שני האנשים רצו לזכות במצווה, וכל אחד מהם ידע היטב מדוע דווקא הוא צריך לקבל אותה. לאחד הייתה חזקה, לשני הייתה הבטחה מהגבאי, ובוודאי שלכל אחד מהם הייתה גרסה משלו על מה שקרה שם. אם היינו מושיבים אותם לאחר מעשה ומבקשים מהם לספר על האירוע, קרוב לוודאי שהיינו שומעים שתי גרסאות שונות לחלוטין, ובכל אחת מהן המספר היה האדם הסביר, הצודק והנפגע, ואילו הצד השני היה זה שהתחיל. לכן האנקדוטה הקטנה הזאת מתאימה כל כך לימים הנוראים, כי אחת מהבעיות הגדולות ביותר שלנו בנושאים שבין אדם לחברו היא המחשבה שאנחנו יודעים להסביר לעצמנו מדוע רק אנחנו צודקים.

התשובה שעליה אנחנו עומדים בימים האלה נוגעת גם לאזורים האפורים של החיים, למקומות שבהם אדם עשה דבר שהיה יכול להיות נכון, אבל עשה אותו מתוך כעס; אמר דבר נכון, אבל בחר לומר אותו בצורה שפגעה; עמד על עיקרון חשוב, אבל לא היה מוכן לשמוע שגם האדם שמולו מחזיק בחלק מן האמת. אלה המקומות שקשה הרבה יותר להודות בהם, מפני שאין בהם את הנוחות של חלוקה ברורה בין טובים לרעים. ואולי אדם יכול להיות צודק ובכל זאת להצטער על הדרך שבה נהג.

התותח הקדוש טעה. לאחרונה נמצאו שרידי האונייה אלטלנה. ביוני 1948, בעיצומה של מלחמת העצמאות, הגיעה אלטלנה לחופי הארץ כשהיא נושאת כמות

למה לי לקחת ללב?

לאחרונה קיבלה חברתי כמה תזכורות לכך שנטירה על כגיעה לאורך זמן עלולה ליצור אדוות במעגלים שלא פיללנו להם

קושי מורכב בחיי. בנוסף לכאב העצום מהקושי עצמו, הצטערתי על התגובה שלה, וכן, הקפדתי עליה. "כעת, לאחר שנים שחלפו, היא ממש שמחה לפגוש אותי, התנהגה כאילו לא קרה מאומה. התחילה להחליף איתי חוויות ולשאול מה איתי ועם המשפחה שלי, גם היא שיתפה אותי קצת, ולפתע הרצינו פניה. היא החליטה לספר לי על משהו ממש קשה שעובר עליה, ולתדהמתי, לצד הניסיון המורכב שהיא עוברת, חברתה הקרובה והטובה הפנתה לה עורף! היא תיארה את הקושי העצום, ובמיוחד התעכבה על תחושת הבדידות ואפילו הבגידה שחשה מחברתה... רציתי לקפוץ ולומר: היי! את עשית לי בדיוק אותו דבר! אבל במקום זה שתקתי, די המומה. נותרתי שוב עם אותה שאלה. יכול להיות שלהקפדה שלי עליה כל השנים היה חלק בניסיון שעובר עליה?"

את המשך הסיפור אביא בשבוע הבא. בינתיים אתם מוזמנים להשיב בעצמכם על השאלות של חברתי.

ומיד התעוררו בי כעס ותסכול, אך שוב המשכתי הלאה בלי לדבר עם המורה ההיא. "כשהתחילה שנת הלימודים המורה הזאת הגיעה, ולתדהמתי ראיתי שהרגל שלה מגובסת... מתברר שבערך בזמן שבו נודע לי על כל הסיפור, היא החליקה ושברה את הרגל. מיד תהיתי האם זה קשור איכשהו לקפידה שלי עליה? ברור שמאת ה' הייתה זאת, ובכל אופן, אולי גם לי הייתה השפעה כלשהי?"

ידידות של חברה

"לאחר כמה ימים פגשתי חברה שלפני שנים הייתה מאוד קרובה אליי, אך מזמן לא היינו בקשר. בזמנו עברתי תקופה קשה, והיא אכזבה אותי בצורה לא רגילה. דווקא בזמן שבו הייתי זקוקה לעזרה, להבנה ולחברות, היא התרחקה ממני, שמעתי שהיא מותחת עליי ביקורת ושההתרחקות הזאת לא מקרית, וזה כאב לי מאוד. היא ממש הפנתה לי עורף והשאירה אותי להתמודד עם

את הסיפור הבא שמעתי מחברה קרובה, והרגשתי שיש בו מוסר השכל לכולנו:

"בזמן האחרון אני מרגישה שמשמייים עושים לי קורס עד כמה מומלץ לנו לא להקפיד על אנשים. אני לא יודעת אם זה רק אני עם האופי שלי, אולי לנשים יש נטייה לשמור בבטן כעס לאורך שנים, אבל שני מקרים שקרו לי בחודש אלול האחרון גרמו לי להסתכל מחדש על כל הנושא.

"אני עובדת כמורה בבית ספר, ולפני סוף שנת הלימודים התברר לי שאחת המורות, דווקא מורה שמאוד חיבבתי, נהגה לגשת באופן קבוע למנהלת ו'להלשין' על כל מיני טעויות שעשיתי לאורך השנה. המנהלת סיפרה לי על כך לפי תומה, אך אני ממש לקחתי את זה ללב. דווקא המורה שתמיד מחייכת ונחמדה אליי, דווקא היא הלכה וסיפרה עליי כל מיני דברים לא מחמיאים? התלבטתי אם לדבר איתה על כך או לא, ובינתיים התחיל החופש עם כל הסערות שלו ושכחתי מזה. מדי פעם נזכרתי בכך לרגע,

אופ צ'לנוי עם אננס טרי

מתכון עסיסי, עשיר ונפלא. האננס הטרי מעניק לעוף גוני טעם אקזוטיים שמגיעים אלינו מהאיים הקריביים, והוא מושלם לשולחן החג בגלל המתקנות העדינה שלו. אפשר כמובן להשתמש גם באננס משומר, אך במקרה זה, משום שהוא מתוק יותר, מומלץ להשמיט את הסוכר החום מהמרינדה.

- 2 כפות סוכר חום
- 7 שני שום קלופות
- 2 כפות דגה
- 2 כפות שמן זית
- מלח ופלפל

- 6 כרעי אופ
- אננס טרי גשל
- למרינדה:
- רבע כוס רוטב סויה
- 3 כפות קטשופ

קולפים את האננס. לוקחים רבע ממנו וחותכים לקוביות. את השאר שומרים לאפייה. טוחנים במעבד מזון או בעזרת בלנדר ידני את קוביות האננס יחד עם כל שאר חומרי המרינדה לתערובת אחידה. מניחים את העוף בתבנית ויוצקים עליו את המרינדה ומערבבים היטב עד שהוא מכוסה כולו בתערובת. משרים לפחות שעה, ואפשר גם עד לילה שלם, במקרר כמובן.

מכינים את העוף: מחממים תנור לחום של 200 מעלות. מכניסים את תבנית העוף וצולים כשעה. בינתיים חותכים את שאר האננס לפרוסות עגולות בעובי חצי סנטימטר ולאחר מכן לרבעים או שישיות. מוציאים מהתנור, מפזרים את האננס בין חתיכות העוף ומחזירים לתנור לרבע שעה. מגישים חם.

צילום: שושי סירקיס

מבעד למסך הדימויים: איך להפסיק לריב עם העבר ולהתחיל לראות את בן הזוג

מלכודת העבר - מערכת הכשל

הוא מרגיש שהיא תמיד ביקורתית והיא מרגישה שהוא תמיד אטום ומתרחק.

אבל מה שקורה ביניהם, הוא לא באמת מפגש נקי בין שני אנשים בוגרים בהווה.

הנפש שלנו מתרגמת את המציאות הרוחנית המופשטת למו"שגים קבועים ומוגדרים, בעזרת "הכוח המדמה", כדי לאפשר לנו להתמצא ולתפקד בעולם.

כשאנחנו פוגשים את בן הזוג ביומיום, המידע שלנו חסר, ואנו נעזרים בכוח המדמה כדי להשלים את התמונה.

בלי לשים לב, אנחנו משתמשים במאגר דימויים שטחי שנאגר ברובו בתקופת הילדות, וספג מסרים ודימויים מגמתיים מההורים ומהסביבה.

הוא למשל, יצר לעצמו דימוי קבוע של אשתו המבוסס למעשה על קשרים ילדותיים מהעבר שלו.

בגלל שהוא נשען על המאגר הישן הזה, הוא מפרש את המציאות באופן שגוי, ונתקל בהתעלמות מצידו או בחוסר יכולת לקבל כל חלק באשתו שסותר את אותו דימוי ילדותי.

הריקוד הכואב שלהם הוא בעצם תוצאה של היאחזות נואשת בדימוי ראשוני ושטחי, מה שגורם להם לחיות חיים שלמים של מאבק ותסכול במקום לחוות קרבה.

למה לעבוד על התקשורת הזוגית לא מספיק?

ברוב המקרים, הניסיון יהיה לפתור את הקונפליקט דרך "השכל" - ננסה לדבר, לנתח ולהבין מי אמר מה ולמה.

אך כאן טמונה המלכודת: הרובד שאנו קוראים לו "שכלי", מורכב כמעט כולו מתפיסות הנשענות על אותו עולם דימויים ילדותי. השכל החיצוני נבון מול עולם הדימויים המופשט של הנפש, הוא אינו יודע כיצד לאחד ולפרש אותם, ולעיתים אף מפריע לתהליך.

כדי להגיע לשכל העמוק והאמיתי יותר שירפא את הקשר, אנחנו חייבים לעקוף

את השכל החיצוני ולפנות ישירות אל עולם הדימויים של בני הזוג. בדיקת שפת הדימויים והאמונות צריכה להתרחש בתוך העולם המדמה עצמו, מאחר ואין שום אפשרות להבין את שפת הנפש על ידי בירור חיצוני ושכלי בלבד.

לפתוח פתח במערכות ההגנה - להיות אורחים ב"בירור הכוח המדמה"

כדי לשבור את המעגל, ההזמנה היא לעצור את התגובות האוטומטיות ולהיכנס לתהליך של "בירור הכוח המדמה". במקום להתווכח, כל אחד מבני הזוג הופך לאורח בעולמו הפנימי של השני.

אנו מזוהים יחד את הדימויים המטעים והמפריעים ומשתחררים מהם, ועל ידי כך מגלים עולם דימויים חדש. במהלך המפגש, אנו מתחילים לבדוק מחדש מושגים שתמיד נראו לנו ברורים ומוחלטים - כמו אהבה, פחד, אמון, כוח או חולשה.

חשוב להדגיש: בשיטת דמיונובוע איננו שותלים דימויים חיצוניים מתוך כוונה לתקן.

אנו סומכים על כך שבתוך הנפש טמונה חוכמה פנימית, שבעזרתה יכול האדם למצוא בעצמו את הכוחות הדרושים לו לתיקון חייו והקשר הזוגי שלו.

לגעת בשורש - מציאת "נקודות הכשל"

כשהשיח הופך פנימי ובטוח, עולים הדימויים השורשיים אל פני השטח. תוך כדי התהליך, בני הזוג מצליחים לזהות את "נקודות הכשל" שלהם, אותם דימויים שנתפסו בעיניהם עד כה כאמת מוחלטת, והם אלו שמכשילים אותם פעם אחר פעם במפגש עם המציאות ומונעים מהם להוציא את כוחותיהם האמיתיים לפועל.

ההשלה של הדימויים החיצוניים הללו מאפשרת גילוי של עולם הדימויים הפנימי שנובע מהנפש באמת. זיהוי נקודות הכשל מאפשר לשניהם לחזור אל "נקודת הבחירה". הם פתאום מבינים שהריבים הקשים שלהם היו למעשה תבניות מחשבה שהוטבעו בהם בעבר, וכעת יש ביכולתם להפנות עורף לאותן תבניות ולבחור מחדש בדרכי פעולה חדשות, שמאפשרות מרחבים חדשים של אהבה בקשר.

הריפוי שבהסכמה להיות

התהליך הזה מפגיש את בני הזוג עם אותם מקומות נסתרים בנפשם, ולעיתים דווקא עם המקומות שעד לאותו רגע נתפסו כחשוכים ומסוכנים. אך הקסם הוא שדווקא באותם מקומות עמוקים, הם מגלים כוחות מופלאים שמאפשרים להם לממש את כוחות הבחירה שלהם במציאות.

כשהם לומדים להשתמש בשפת הדימויים במקום בשכל המאשים, הם זוכים למפגש פורה ומפרה עם המציאות הסו-

בבת אותם ובעיקר אחד עם השנייה. הריפוי אינו מתרחש דרך הכרעה מי צודק במריבה, אלא דרך ההסכמה להשתחרר מהמו"שגים המוטעים שהרחיקו ביניהם, לראות את הכאב האמיתי שמאחורי הדימוי, ולבחור מחדש להיות שם יחד.

מהי שיטת

דמיונובוע זוגי?

להפסיק לנהל משק בית ולהתחיל לפגוש אחד את השניה במרוץ החיים.

זוגות רבים הופכים לצוות לוגיסטי מצוין שמנהל בית, ילדים ועבודה, אבל מאבדים את הקירבה.

השיחות הופכות לסכניות, הנוכחות נעלמת והלב נשאר מאחור.

שיטת דמיונובוע זוגי נולדה בדיוק בנקודה הזו:

כדי להחזיר את המפגש, הנוכחות והאהבה אל תוך הקשר.

זוהי שיטה חוויתית תהליכית המאפשרת לבני הזוג:

- להשיל מגננות והרגלים אוטומטיים
- להקשיב לעולם הפנימי אחד של השני בלי להרגיש איום
- לפגוש מחדש אחד את השניה מעבר לתפקידים היומיומיים
- לחוות קרבה, נראות ואהבה בצורה עמוקה

מדובר בתהליך עמוק הכולל סדרת מפגשים שבהם נכנסים יחד למרחב שקט, כל אחד פוגש את עולמו הפנימי של האחר, ונוצר מפגש אמיתי של מהות עם מהות.

זה הזמן להחזיר את הניצוץ. אם אתם מרגישים שהקשר הפך טכני, שאתם בתקופת שחיקה, או אפילו אם איבדתם תקווה, דמיונובוע זוגי היא ההזמנה שלכם לחזור. זה לא דורש עוד מאמץ, זה דורש מפגש.

לפרטים ותיאום מפגש באתר דמיונובוע
או ישירות במייל: ZUG.NOVEA@GMAIL.COM

דמיונובוע זוגי
להקשיב ולגלות את המרחב הזוגי

יוזמת ה'שלוש' קדמה

בוחרים בניצחון מתיישבים בעזה

יום ראשון, א' חוה"מ סוכות, ט"ז תשרי 27.9

שיירות ההתיישבות בדרך לעזה

הפעלות
לילדים

מצטרפים לשיירות מכל הארץ

התכנסות לשיירה מרכזית מצומת יד מרדכי לכיוון ניסנית

אירוע מרכזי והערכות לשהייה (יסופקו סוכות במקום)

שעות הבוקר

14:00

16:00

לפרטים *3051

יש להצטייד
לשהייה בשטח

הרשמה לשיירות ופתיחת שיירה
www.Gaza-il.com

